

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ADMINISTRAVIMO ANALIZĖS ATASKAITA

Parengta vadovaujantis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2023 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. V-470 patvirtinta Gyventojų pajamų mokesčio administravimo analizės ataskaitos rengimo metodika

2026 m.

Atrankos ir paramos auditui departamentas

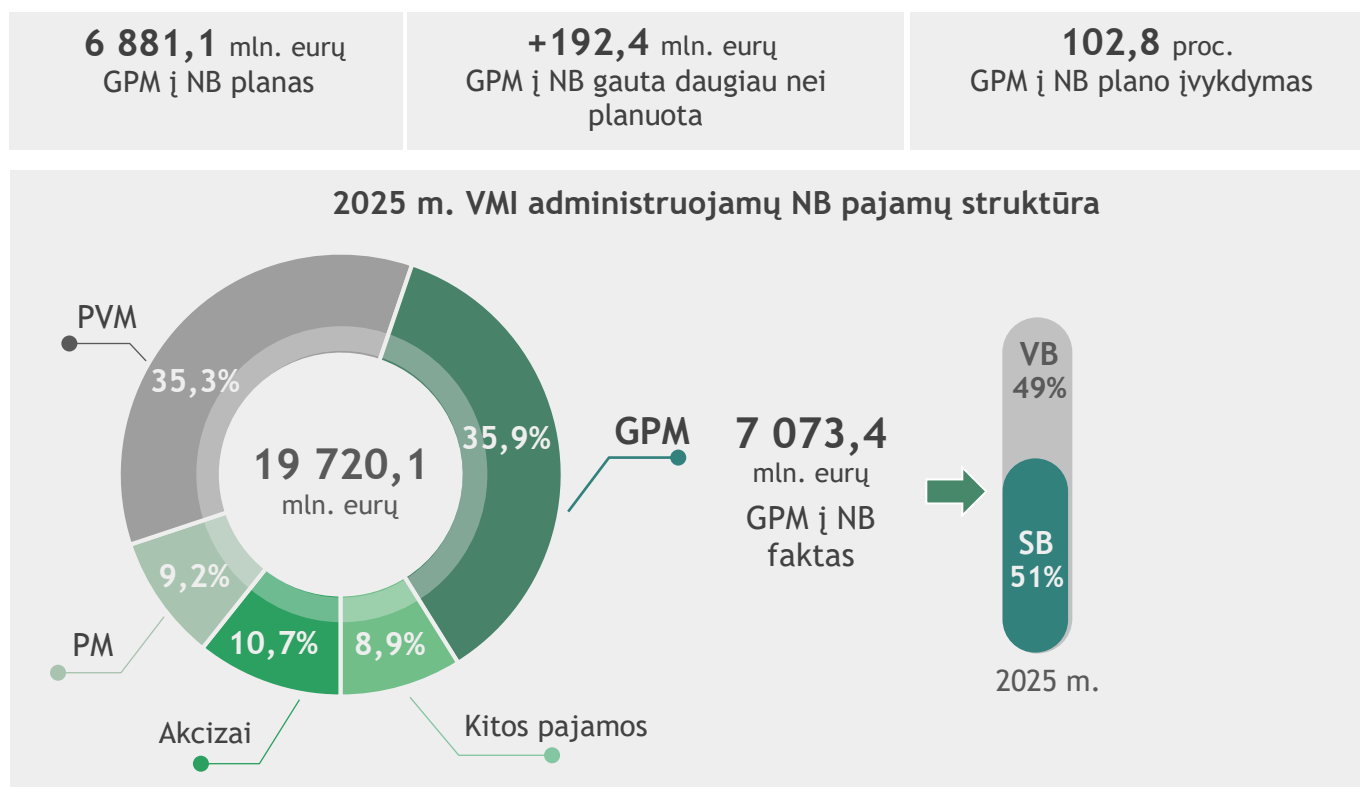
Parengė: Neringa Krutulienė
Laura Mickūnė

Turinys

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS	3
ŠALIES DARBO RINKOS DINAMIKA, STRUKTŪRA IR JĄ FORMUOJANTYS VEIKSNIAI	4
TEISĖS AKTŲ PAKEITIMAI, TURĖJĘ ĮTAKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ADMINISTRAVIMUI ...	8
GYVENTOJŲ PAJAMŲ STRUKTŪRA IR PAJAMŲ APMOKESTINIMAS.....	9
GYVENTOJŲ GRUPĖS PAGAL DEKLARUOTAS PAJAMAS	14
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO STRUKTŪRA, PASKIRSTYMAS Į BIUDŽETUS	22
APIBENDRINIMAI IR ĮŽVALGOS	24

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS

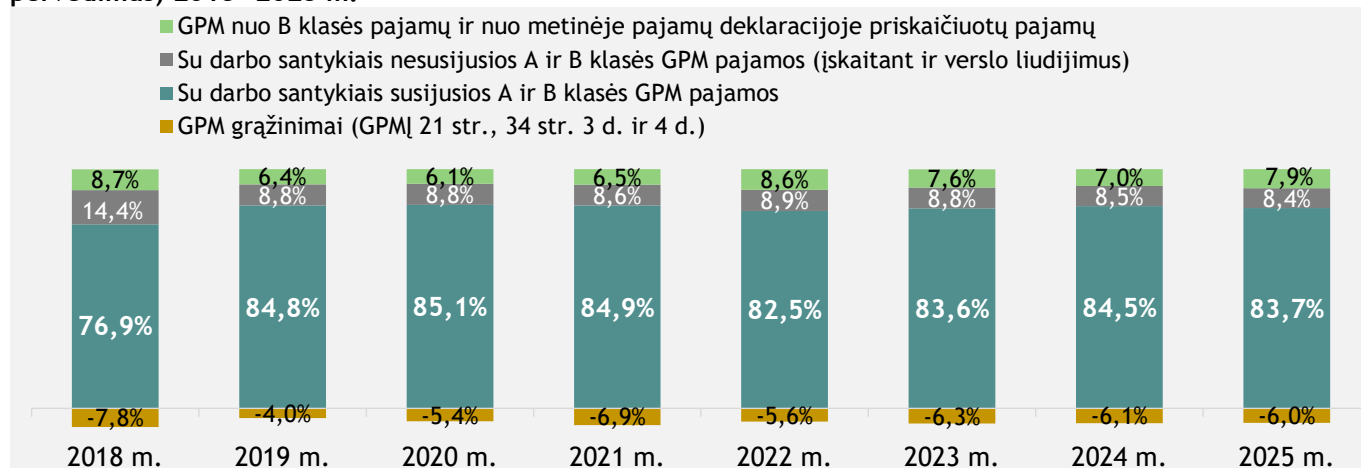
Gyventojų pajamų mokestis (toliau – GPM) 2025 m. nacionalinio biudžeto pajamų struktūroje sudarė **35,9 proc.** visų į nacionalinį biudžetą surinktų pajamų (be Europos Sąjungos (toliau – ES) ir kitų užsienio šalių finansinės paramos lėšų), neįskaitant 455,2 mln. eurų, grąžintų gyventojams pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 21 str. ir pervedtų juridiniams asmenims pagal GPMĮ 34 str. 3 d. ir 4 d.

Gyventojų pajamų apmokestinimo tvarka už 2025 m. mokestinį laikotarpį nustatyta pagal 2002 m. liepos 2 d. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų įstatymo Nr. IX-1007 suvestinę redakciją, galiojusią 2025 m.

GPM nuo pajamų, susijusių su darbo arba jo esmę atitinkančiais santykiais, sudarė didžiąją dalį – 83,7 proc. – viso 2025 m. į nacionalinį biudžetą pervedto mokesčio. Mokesčio surinkimui didžiausią įtaką turėjo darbo rinkos tendencijos bei darbo užmokesčio formavimosi veiksniai.

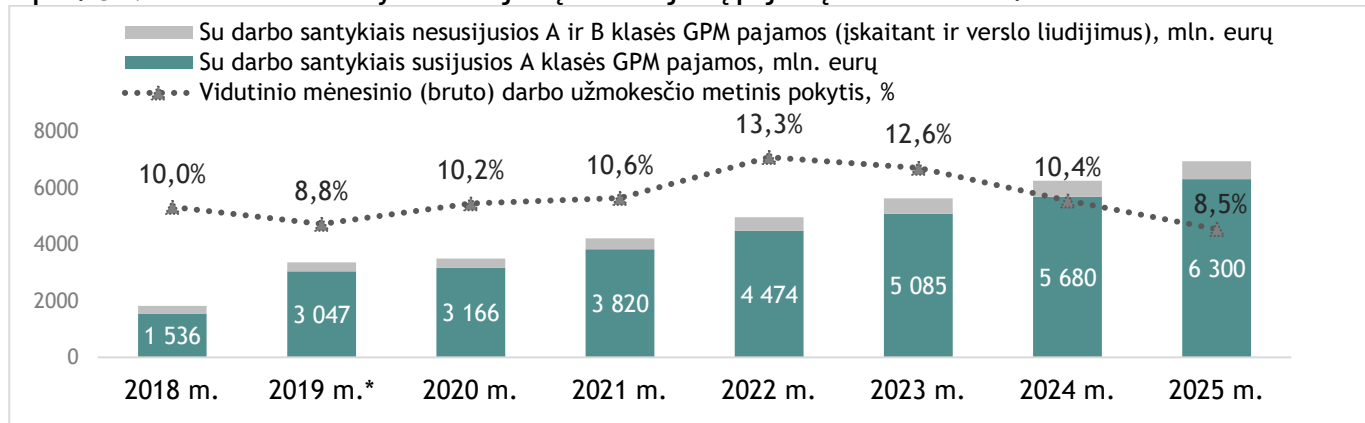
1 pav. GPM pajamų struktūra (įskaitant įmokas į fondus, pajamas iš baudų, delspinigius, grąžinimus ir pervedimus) 2018–2025 m.

VMI duomenų saugykla

2026 m. rugsėjo mėn. paskelbtame Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijuje 2026–2029 m. nurodyta, kad 2025 m. vidutinis mėnesinis (bruto) darbo užmokestis išaugs 8,5 proc., o 2026 m. numatytas 9,4 proc. vidutinio mėnesinio (bruto) darbo užmokesčio augimas. 2026 m. prognozuojamą darbo užmokesčio augimą skatins padidinta MMA, administraciniai sprendimai dėl viešojo sektoriaus darbo užmokesčio ir išliekantis tinkamos kvalifikacijos darbuotojų trūkumas.

2 pav. GPM nuo su darbo santykiais susijusių / nesusijusių pajamų 2018–2025 m.

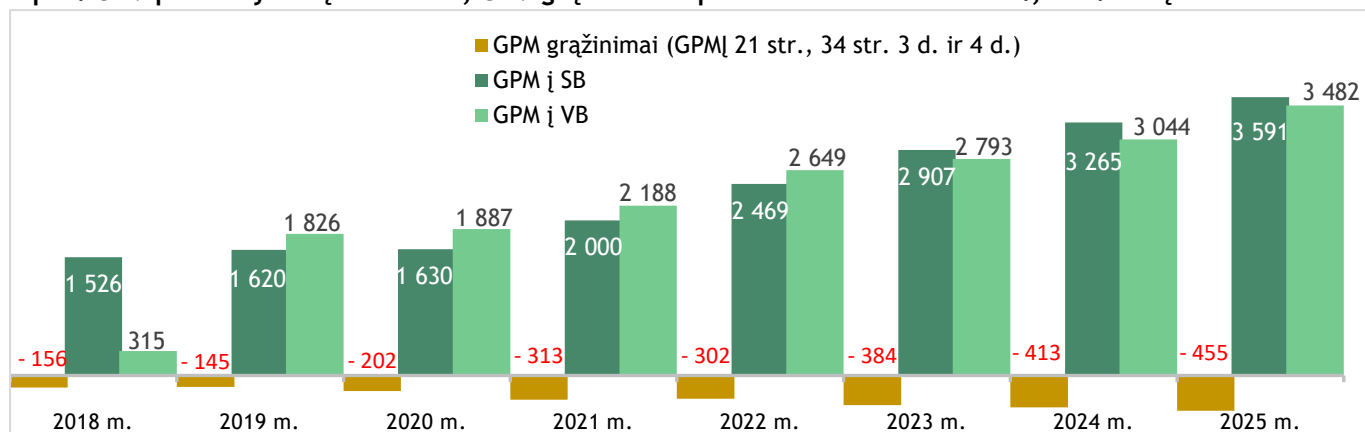

VMI duomenų saugykla, Valstybės duomenų agentūros duomenys. * Nuo 2019-01-01 pasikeitė darbo užmokesčio apmokestinimo sistema.

Pagal Lietuvos Respublikos 2025–2027 m. biudžeto patvirtinimo įstatymo 3 str. 2 d. 1 p. nuostatą GPM dalis, tenkanti savivaldybių biudžetams nuo visų mokesčio pajamų į nacionalinį biudžetą, 2025 m. sudarė 50,64 proc., o šio mokesčio dalis, įskaitoma į valstybės biudžetą, sudarė 49,36 proc.

GPM paskirstytas į savivaldybių biudžetus pagal Lietuvos Respublikos 2025–2027 m. biudžeto patvirtinimo įstatymo 3 str. 2 d. 2 p. nustatytą tvarką – kiekvienos savivaldybės biudžetui skiriama įstatymo 5 priede nustatyta GPM dalis.

3 pav. GPM paskirstymas į biudžetus, GPM grąžinimai / pervedimai 2018–2025 m., mln. eurų

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaita (forma 1-VP) ir jos priedai

ŠALIES DARBO RINKOS DINAMIKA, STRUKTŪRA IR JĄ FORMUOJANTYS VEIKSNIAI

2025 M. DARBO RINKA SKAIČIAIS ŠALYJE

+8,5 %

Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio augimas per metus

8,7 %

Bedarbių santykis su darbingo amžiaus gyventojais

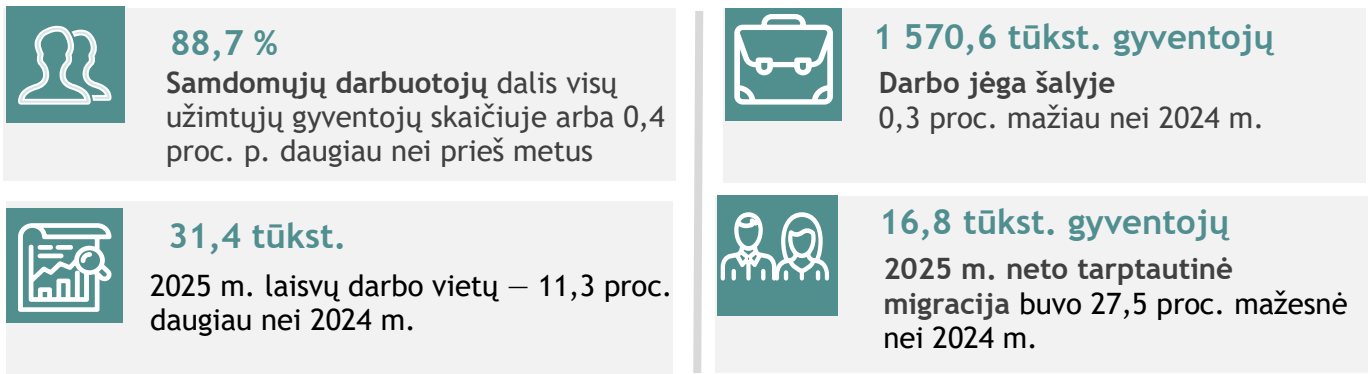
97,8 %

Užimtų ir darbo vietų dalis visų darbo vietų skaičiuje arba 0,2 proc. p. mažiau nei prieš metus

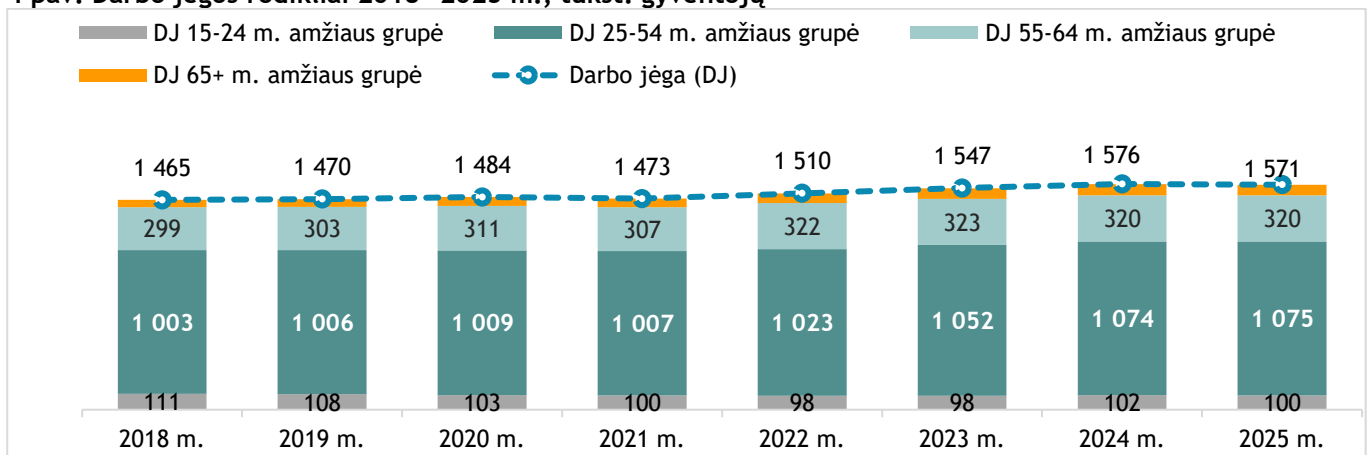
63,3 %

Darbingo amžiaus gyventojų dalis visų gyventojų skaičiuje

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2025 m. šalies darbo rinkos ekonominis potencialas per metus sumažėjo 1,5 proc. Nepaisant to, darbo rinka išliko stabili – darbo jėga sumažėjo 4,9 tūkst. (0,3 proc.) ir sudarė 1 570,6 tūkst. gyventojų, o užimtųjų skaičius kito nežymiai buvo – 0,1 proc. mažesnis nei 2024 m. Darbo jėgos pokyčiui daugiausia įtakos turėjo mažesnis 15-24 metų amžiaus gyventojų ir 65 metų bei vyresnių asmenų dalyvavimas darbo rinkoje. Jauniausioje amžiaus grupėje darbo jėga sumažėjo 1,5 tūkst., o darbo jėgos aktyvumo lygis sumažėjo nuo 36,8 proc. iki 35,6 proc. Ryškesni pokyčiai fiksuoti tarp 65 metų ir vyresnių gyventojų – jų darbo jėga susitraukė 5,0 tūkst., o aktyvumo lygis sumažėjo nuo 13,4 proc. iki 12,2 proc. Didžiausioje, 25-54 metų amžiaus grupėje, situacija buvo priešinga: darbo jėga padidėjo 1,6 tūkst. gyventojų, o aktyvumo lygis pakilo nuo 90,9 proc. iki 91,4 proc.

4 pav. Darbo jėgos rodikliai 2018–2025 m., tūkst. gyventojų

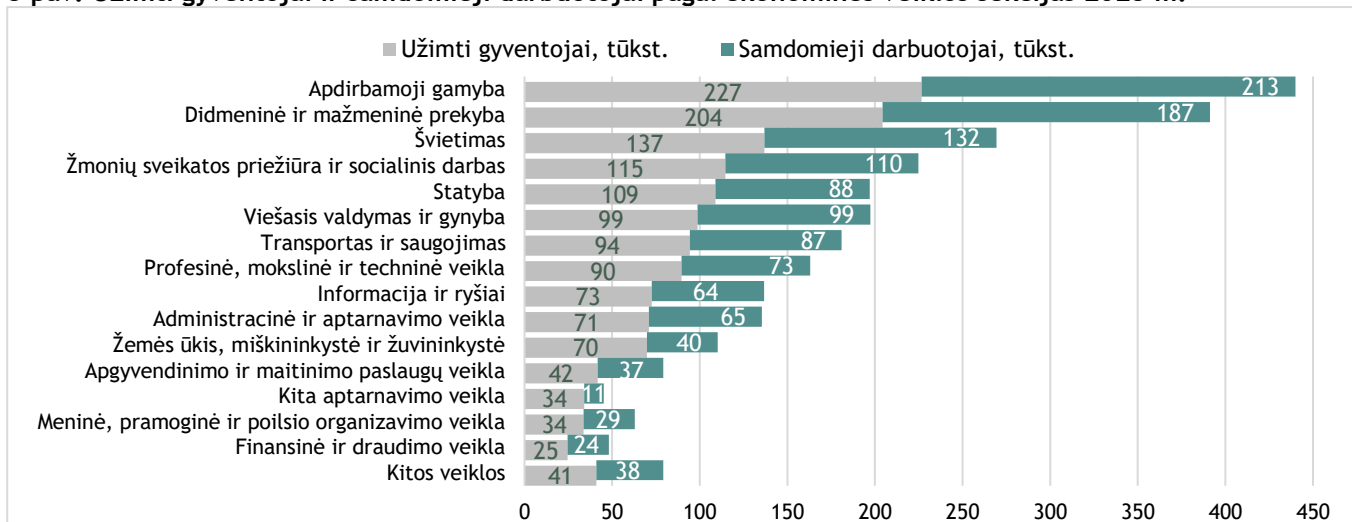

Valstybės duomenų agentūros duomenys

Per metus samdomųjų darbuotojų skaičius padidėjo 5,4 tūkst. (0,4 proc.) ir sudarė 1 298,2 tūkst. Didžiausias samdomųjų darbuotojų skaičiaus augimas fiksuotas profesinėje, mokslinėje ir techninėje veikloje – 7,6 tūkst. (11,6 proc.), žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės veikloje – 3,9 tūkst. (10,7 proc.) bei žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo veikloje – 2,7 tūkst. (2,5 proc.). Tuo tarpu didžiausias darbuotojų skaičiaus mažėjimas užfiksuotas apdirbamosios gamybos veikloje – 4,8 tūkst. (2,2 proc.), kitoje aptarnavimo veikloje – 4,6 tūkst. (29,1 proc.) ir statybos veikloje – 2,5 tūkst. (2,8 proc.). Nepaisant darbuotojų skaičiaus mažėjimo, apdirbamoji gamyba ir toliau išliko didžiausia pagal samdomųjų darbuotojų skaičių ekonominės veiklos struktūroje – joje dirbo 16,4 proc. visų samdomųjų darbuotojų. Didelę dalį taip pat sudarė didmeninės ir mažmeninės prekybos bei variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto veikloje dirbantys darbuotojai (14,4 proc.) ir švietimo veiklos darbuotojai (10,2 proc.). Šiose trijose veiklose dirbo 41,0 proc. visų samdomųjų darbuotojų.

2025 m., kaip ir 2024 m., didžiausias darbo vietų skaičiaus augimas fiksuotas žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo veikloje – 5,7 proc. Darbo vietų taip pat daugėjo nekilnojamojo turto operacijų (3,9 proc.), finansinėje ir draudimo (3,0 proc.) bei viešojo valdymo ir gynybos (2,5 proc.) veiklose. Didžiausias darbo vietų skaičiaus mažėjimas nustatytas kasybos ir karjerų eksploatavimo (2,3 proc.), transporto ir saugojimo (2,2 proc.), apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų (1,2 proc.) bei didmeninės ir mažmeninės prekybos (1,1 proc.) veiklose.

5 pav. Užimti gyventojai ir samdomieji darbuotojai pagal ekonominės veiklos sektijas 2025 m.

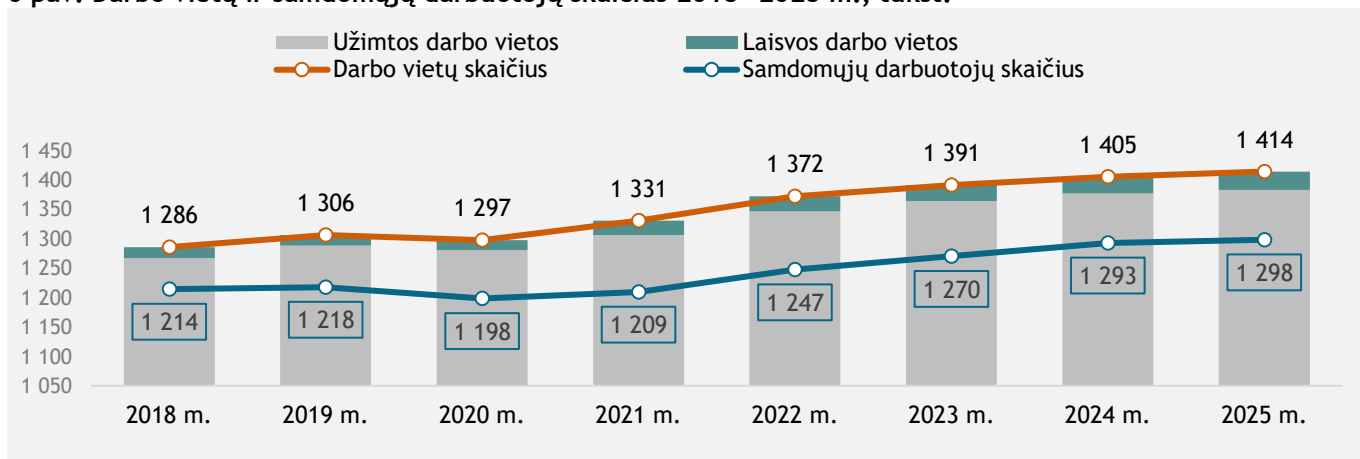

Valstybės duomenų agentūros duomenys, duomenys pateikiami pagal EVRK 2 red.

2025 m. šalyje buvo 1 462,8 tūkst. užimtų gyventojų – 0,9 tūkst. mažiau nei 2024 m. Užimtųjų skaičiaus pokyčiui įtakos turėjo mažėjanti darbo jėgos pasiūla, kurią daugiausia lėmė nepalankūs demografiniai procesai – išliekanti neigiama natūrali gyventojų kaita ir lėčiau augusi grynoji tarptautinė migracija. Nors 2025 m. į Lietuvą atvyko 16,8 tūkst. daugiau gyventojų nei iš jos išvyko, grynosios migracijos prieaugis buvo 6,4 tūkst. mažesnis nei 2024 m. Darbo jėgos pasiūlą taip pat galėjo riboti sumažėjusi užsieniečių, atvykstančių dirbti į Lietuvą, kvota, kuri kartu su nepalankiomis demografinėmis tendencijomis prisidėjo prie darbo jėgos mažėjimo.

Nepaisant mažėjančios darbo jėgos, darbo rinka išliko stabili – bendras darbo vietų skaičius padidėjo 0,6 proc. ir siekė 1 414,0 tūkst., o užimtų darbo vietų ir samdomųjų darbuotojų skaičius padidėjo po 0,4 proc. ir sudarė atitinkamai 1 382,7 tūkst. ir 1 298,2 tūkst. Užimtų darbo vietų dalis išliko aukšta ir sudarė 97,8 proc., tačiau laisvų darbo vietų skaičius padidėjo 11,3 proc., iki 31,4 tūkst. Tai rodo išliekanti didelį darbdavių darbuotojų poreikį ir darbo jėgos pasiūlos bei paklausos neatitikimą, ypač kvalifikuotų darbuotojų segmente.

6 pav. Darbo vietų ir samdomųjų darbuotojų skaičius 2018–2025 m., tūkst.

Valstybės duomenų agentūros duomenys.

2025 m. vidutinis bruto mėnesinis darbo užmokestis (toliau – VDU) šalyje padidėjo 8,5 proc. ir siekė 2 411,4 eurų. VDU didėjo visose ekonominės veiklos rūšyse, tačiau augimo tempai buvo nevienodi. Sparčiausias VDU augimas fiksuotas nekilnojamojo turto operacijų (14,5 proc.), transporto ir saugojimo (11,5 proc.), vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų tvarkymo ir regeneravimo (10,8 proc.) bei administracinėje ir aptarnavimo veiklose (10,6 proc.). Lėčiausiai VDU didėjo kitoje aptarnavimo veikloje (2,9 proc.), informacijos ir ryšių (4,7 proc.) bei kasybos ir karjerų eksploatavimo (6,5 proc.) veiklose. Nors VDU augimas 2025 m. buvo fiksuotas visose ekonominės veiklos rūšyse, daugumoje jų jis buvo nuosaikesnis nei 2024 m. Išimtimi išliko nekilnojamojo turto operacijų veikla, kurioje VDU

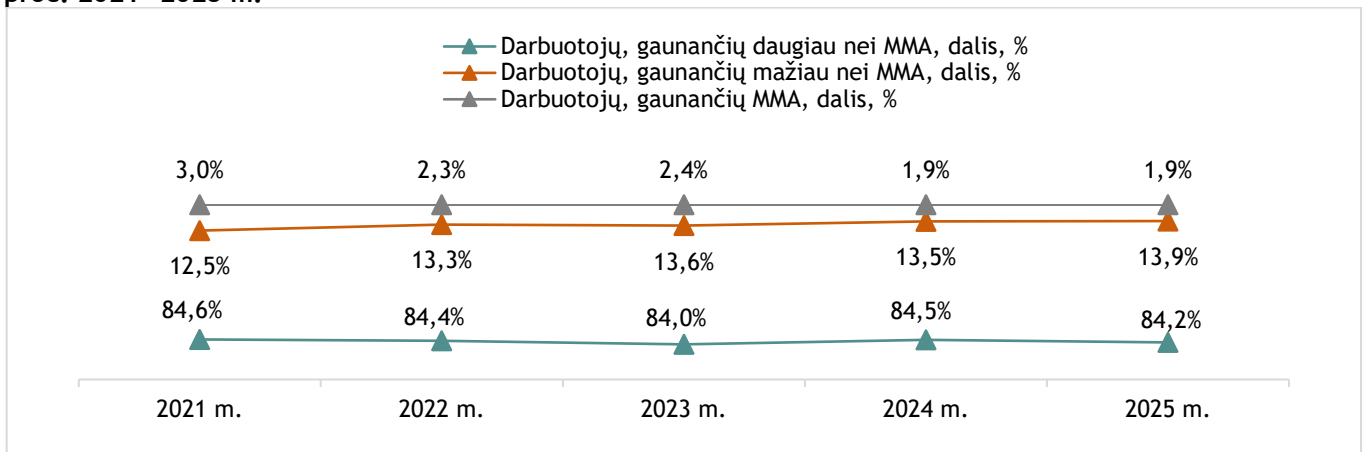
dviženkliais tempais augo jau antrus metus iš eilės – 2025 m. augimas paspartėjo nuo 12,9 proc. iki 14,5 proc.

Informacijos ir ryšių veikloje ir toliau buvo mokamas didžiausias darbo užmokestis – 4 168,4 eurų, tačiau atlyginimų augimas sulėtėjo iki 4,7 proc. Tai mažiausias metinis VDU augimo tempas šioje veikloje per 2020–2025 m. laikotarpį, rodantis, kad, nepaisant išliekančio aukščiausio VDU lygio, atlyginimų didėjimas palaipsniui normalizuojasi. Mažiausias VDU buvo fiksuotas apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikloje – 1 587,7 eurų.

2025 m. Lietuvoje Vyriausybės nustatyta minimali mėnesinė alga siekė 1 038 eurų ir pirmą kartą viršijo 1 000 eurų ribą. Eurostato duomenimis¹, Lietuva pagal MMA dydį priskiriama vidutinės minimaliųjų algų taikančių Europos Sąjungos valstybių grupei (1 000-1 500 eurų per mėnesį), kuriai taip pat priklauso Ispanija, Slovėnija, Lenkija, Portugalija ir Kipras. Tai rodo, kad Lietuva jau nebėra tarp mažiausių minimaliųjų darbo užmokestį taikančių ES valstybių, kurių MMA nesiekia 1 000 eurų.

Verslo įmonėse dirbančiųjų, gaunančių mažiau nei MMA, dalis buvo 0,3 proc. p. didesnė nei 2024 m. 2025 m. verslo įmonių darbuotojų, kurių vidutinės mėnesinės bruto draudžiamosios pajamos buvo lygios MMA, dalis sudarė 1,9 proc., darbuotojų, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo mažesnės nei nustatyta MMA, dalis sudarė 13,9 proc., o dirbančiųjų, kurių vidutinės mėnesinės draudžiamosios pajamos buvo didesnės nei nustatyta MMA, dalis siekė 84,2 proc.

7 pav. Verslo įmonėse dirbančiųjų, kurių mėnesinis VDU mažesnis nei MMA / didesnis arba lygus MMA, dalis, proc. 2021–2025 m.

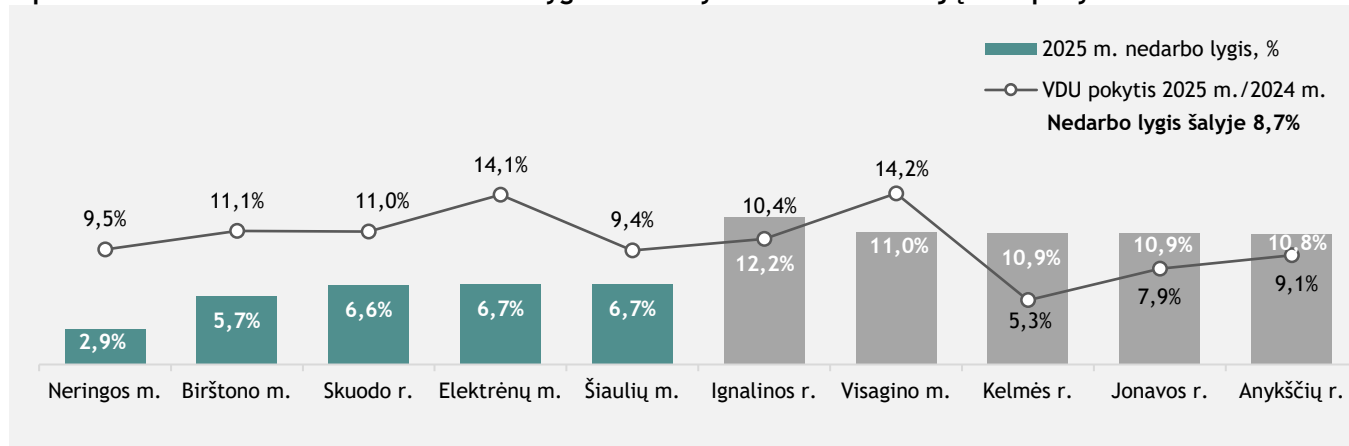
VMI duomenų saugykla. VSDFV duomenys apie vidutinės mėnesinės bruto draudžiamosios pajamos (VDU)

2025 m. MMA = 1 038 eurais; 2024 m. MMA = 924 eurais; 2023 m. MMA = 840 eurais; 2022 m. MMA = 730 eurais; 2021 m. MMA = 642 eurais;

2025 m. šalyje įregistruota 157,6 tūkst. bedarbių, bedarbių santykis su darbingo amžiaus gyventojais sudarė 8,7 proc. Užimtumo tarnybos duomenimis, 2025 m. bedarbių šalyje buvo 954 asmenimis arba 0,6 proc. mažiau nei 2024 m., o 2025 m. vidutinis metinis šalies registruoto nedarbo rodiklis siekė 8,7 proc. Lyginant su 2024 m. jis buvo 0,1 proc. punkto mažesnis. Ryškiausias pokytis fiksuotas ilgalaikių bedarbių grupėje – jų skaičius per metus sumažėjo 2,5 tūkst. (7,7 proc.), todėl jų dalis bendroje bedarbių struktūroje sumažėjo nuo 20,4 proc. iki 19,0 proc. Jaunimo (16-24 m.) bedarbių skaičius iš esmės nekito. Vyresnių nei 50 metų bedarbių skaičius sumažėjo 0,6 tūkst. (1,0 proc.). Tai rodo, kad bendras registruoto nedarbo mažėjimas buvo nežymus, o jo struktūroje ryškiausias pokytis susijęs su mažėjančia ilgalaikių bedarbių dalimi. Palyginti su 2024 m., 2025 m. nedarbo lygis mažėjo 34 savivaldybėse, didėjo 19 savivaldybių, o 7 – nepakito. Ryškiausias teigiamas pokytis fiksuotas Kalvarijoje – nedarbo lygis sumažėjo 1,8 proc. punkto nuo 12,5 proc. iki 10,7 proc. Didžiausias nedarbo lygio augimas – Visagino m., kur rodiklis padidėjo 1,3 proc. punkto nuo 9,7 proc. iki 11,0 proc. Iš penkių didžiausių šalies miestų aukščiausias nedarbo lygis fiksuotas Kaune (9,7 proc.), žemiausias – Šiauliuose (6,7 proc.).

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20250410-2>

8 pav. Žemiausias ir aukščiausias nedarbo lygis savivaldybėse 2025 m. bei jų VDU pokytis 2025 m./2024 m.

Užimtumo tarnybos duomenys, Valstybės duomenų agentūros duomenys

2025 M. GALIOJANTYS TEISĖS AKTŲ PAKEITIMAI, KURIE TURĖJO ĮTAKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ADMINISTRAVIMUI

Minimalioji mėnesinė alga (MMA) sudarė 1 038 eurus (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. rugpjūčio 28 d. nutarimas Nr. 709). 2024 m. MMA buvo 924 eurai.

Su darbo santykiais susijusioms pajamoms, taip pat kitoms GPMĮ 6 straipsnio 1¹ dalyje nurodytoms pajamoms, taikomas progresinis GPM apmokestinimas: metinei pajamų daliai, neviršijančiai 60 VDU, taikomas 20 proc. GPM tarifas, o šią ribą viršijančiai pajamų daliai – 32 proc. GPM tarifas.

Kitoms GPMĮ 6 straipsnio 1² dalyje nurodytoms pajamoms taikomas 15 proc. GPM tarifas iki 120 VDU ribos, o šią ribą viršijančiai pajamų daliai – 20 proc. tarifas.

2025 m. neapmokestinamasis pajamų dydis (NPD) nepakito ir, kaip ir 2024 m., sudarė 747 eurus (GPMĮ 20 str.). Taikomo NPD dydis priklauso nuo su darbo santykiais susijusių pajamų bendros sumos.

Nuo 2025 m. sausio 1 d. įsigaliojo investicinės sąskaitos (IS) mokestinis režimas, nustatytas GPMĮ 12¹ straipsnyje. Režimas suteikia galimybę nuolatiniam Lietuvos gyventojui per VMI deklaruotą IS investuoti į įstatyme nustatytus finansinius produktus, o iš investicijų gautų pajamų apmokestinimą atidėti iki lėšų panaudojimo ne investavimo tikslais.

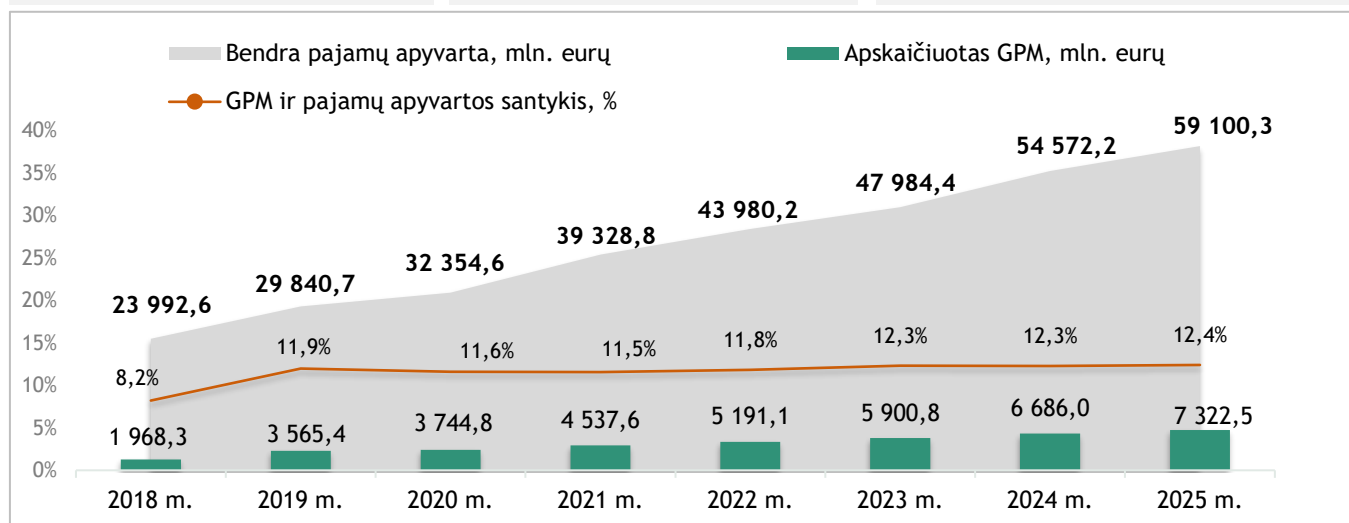
2025 m. per IS gautos pajamos apmokestinamos taikant 15 proc. GPM tarifą, jeigu per IS gautų pajamų kartu su kitomis GPMĮ 6 straipsnio 1-2 dalyje nurodytomis pajamomis, suma viršija 120 VDU dydžio, viršijanti dalis apmokestinama taikant 20 proc. pajamų mokesčio tarifą.

GYVENTOJŲ PAJAMŲ STRUKTŪRA IR PAJAMŲ APMOKESTINIMAS

59 100,3 mln. eurų
Bendra pajamų apyvarta

7 322,5 mln. eurų
Apskaičiuotas GPM

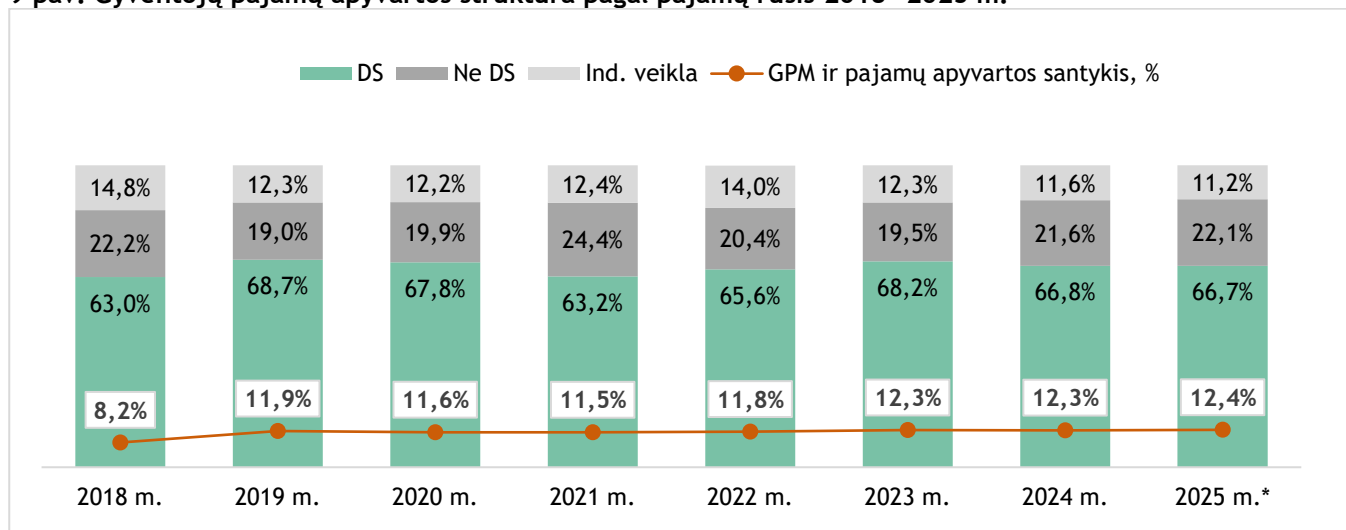
12,4 proc.
GPM ir pajamų apyvartos santykis

VMI duomenų saugykla. GPM311 ir GPM312 deklaracijų duomenys

Metinės gyventojų pajamų mokesčio deklaracijos (forma GPM311) ir gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos (forma GPM312) duomenimis, 2025 m. bendra gyventojų pajamų apyvarta sudarė 59 100,3 mln. eurų ir, palyginti su 2024 m., padidėjo 8,3 proc. Nuo šių pajamų apskaičiuota GPM suma augo sparčiau – 9,5 proc.

9 pav. Gyventojų pajamų apyvartos struktūra pagal pajamų rūšis 2018–2025 m.

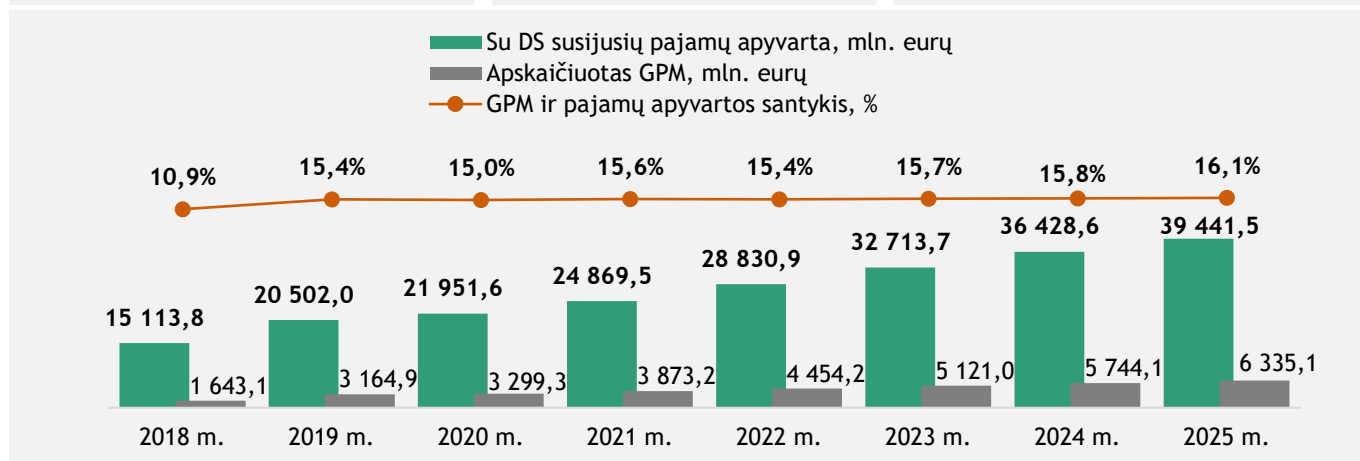
VMI duomenų saugykla. GPM311 ir GPM312 deklaracijų duomenys

DS – su darbo santykiais susijusios pajamos; Ne DS – su darbo santykiais nesusijusios pajamos; Ind. veikla – individualios veiklos pajamos (individuali žemės ūkio veikla, veikla pagal pažymą arba verslo liudijimą ir kt. ind. veiklos pajamos).

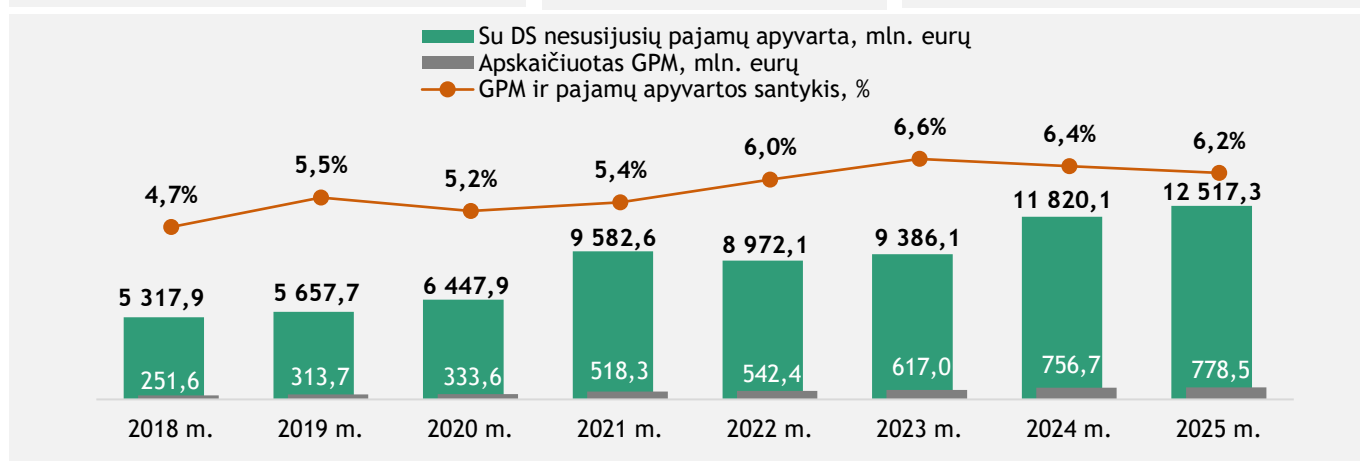
*Nuo 2025 m. iš investicinės sąskaitos (IS) išmokėtos lėšos priskirtos prie su darbo santykiais nesusijusių pajamų.

2025 m. didžiausią gyventojų pajamų apyvartos dalį, kaip ir ankstesniais metais, sudarė su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos – 66,7 proc. visos pajamų apyvartos. Su darbo santykiais nesusijusios pajamos sudarė 22,1 proc., iš jų 0,9 proc. sudarė nuo 2025 m. deklaruojamos iš IS išmokėtos lėšos. Individualios veiklos pajamoms teko 11,2 proc. bendros pajamų apyvartos. Palyginti su 2024 m., gyventojų pajamų struktūra iš esmės nepakito – pagrindinių pajamų grupių dalys bendroje pajamų apyvartoje kito nežymiai.

39 441,5 mln. eurų	6 335,1 mln. eurų	16,1 proc.
Su DS susijusių pajamų apyvarta	Apskaičiuotas GPM	GPM ir pajamų apyvartos santykis

12 517,3 mln. eurų	778,5 mln. eurų	6,2 proc.
Su DS nesusijusių pajamų apyvarta	Apskaičiuotas GPM	GPM ir pajamų apyvartos santykis

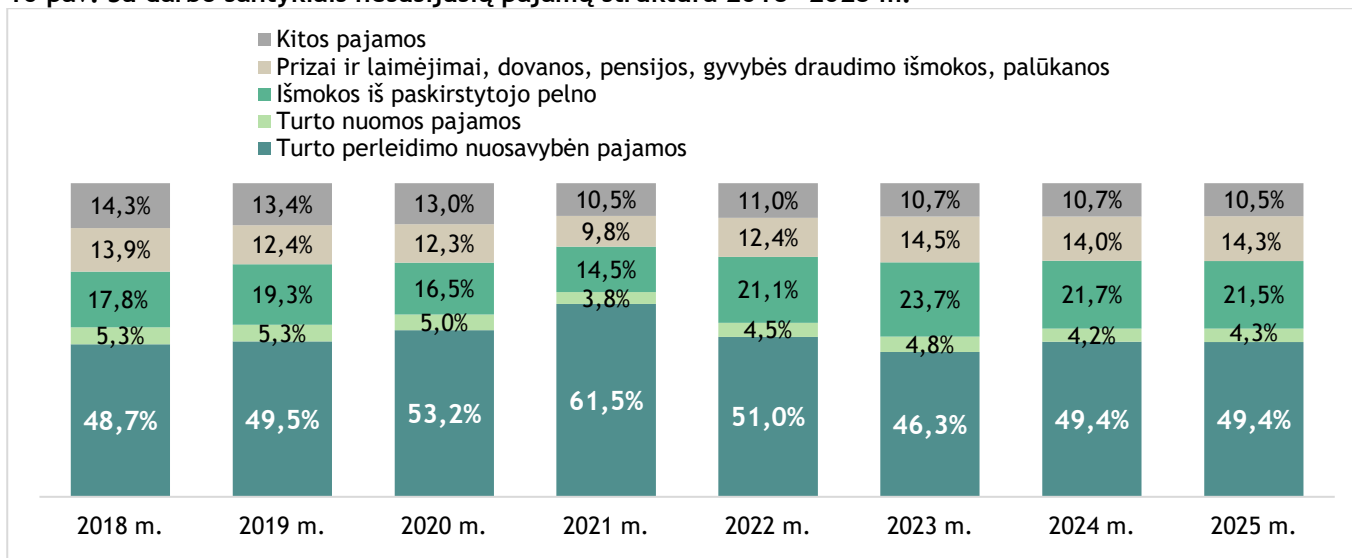

VMI duomenų saugykla. GPM311 ir GPM312 deklaracijų duomenys

2025 m. gyventojų su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos, palyginti su 2024 m., padidėjo 8,3 proc., o nuo jų apskaičiuotas GPM – 10,3 proc. Iš visos šių pajamų apyvartos po leistinių atskaitymų apmokestinamosiomis pajamomis pripažinta 29 620,1 mln. eurų, arba 75,1 proc. Likusiai pajamų daliai GPM nebuvo apskaičiuotas dėl taikomų NPD, kitų neapmokestinimo nuostatų ir teisės aktuose nustatytų lengvatų.

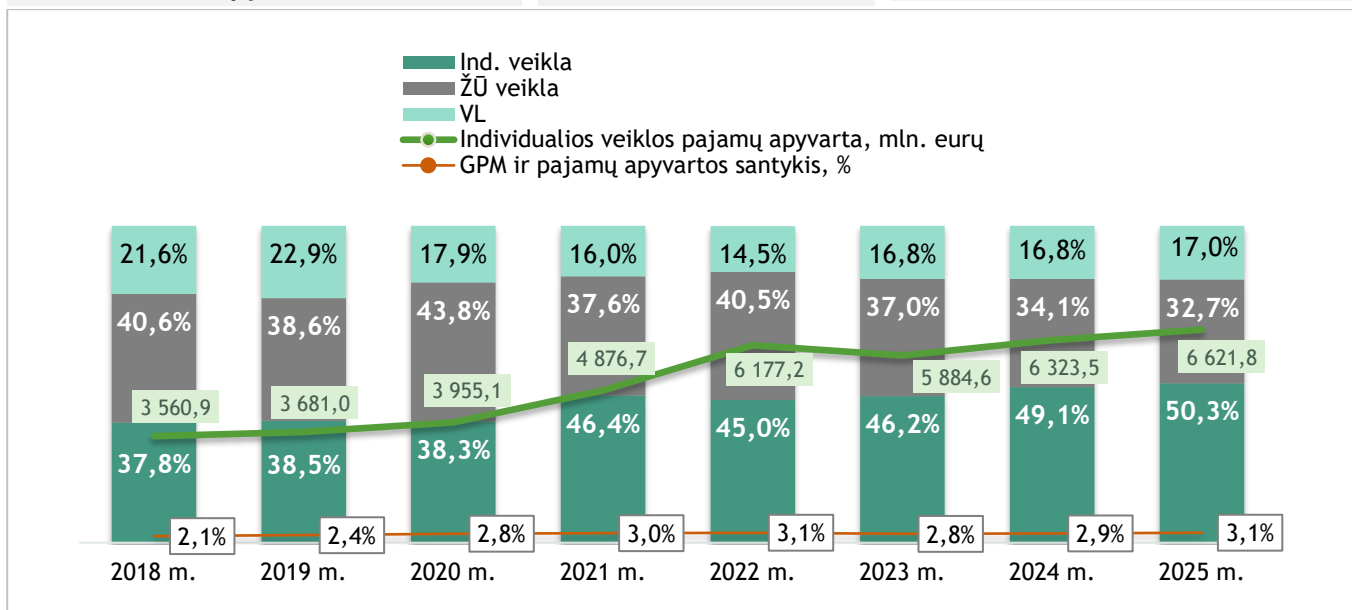
2025 m. su darbo santykiais nesusijusių pajamų apyvarta padidėjo 5,9 proc. ir sudarė 12 517,3 mln. eurų. Pajamų augimą lėmė kelių pagrindinių pajamų rūšių didėjimas – labiausiai išaugo donanų, pensijų ir gyvybės draudimo išmokų bei palūkanų pajamos. Prizų ir laimėjimų pajamos sumažėjo 28,4 proc. Šiam pokyčiui reikšmingos įtakos turėjo aukšta 2024 m. palyginamoji bazė, susidariusi dėl vienkartinio itin didelio laimėjimo. Todėl 2025 m. prizų ir laimėjimų pajamų sumažėjimas daugiausia vertinamas kaip ankstesniais metais buvusio vienkartinio veiksnio poveikio išnykimas. Bendras su darbo santykiais nesusijusių pajamų apyvartos augimas 2025 m. buvo nuosaikesnis nei 2024 m., palyginti su 2023 m., kai šios pajamos augo sparčiau.

10 pav. Su darbo santykiais nesusijusių pajamų struktūra 2018–2025 m.

VMI duomenų saugykla. Deklaracijų GPM311 ir GPM312 duomenys

6 621,8 mln. eurų	208,4 mln. eurų	3,1 proc.
Ind. veiklos bendra pajamų apyvarta	Apskaičiuotas GPM	GPM ir pajamų apyvartos santykis

VMI duomenų saugykla. GPM311 ir GPM312 deklaracijų duomenys

Pajamų iš individualios veiklos (išskyrus žymimas 35, 90, 92 kodais) (Ind. veikla), pagal verslo liudijimą (VL), individualios žemės ūkio veiklos pajamų (ŽŪ veikla) struktūra.

2025 m. gyventojų individualios veiklos pajamos buvo 4,7 proc. didesnės nei 2024 m., o nuo jų apskaičiuotas GPM atitinkamai padidėjo 12,5 proc. Individualios veiklos apmokestinamosios pajamos po leistinų atskaitymų (3 013,6 mln. eurų), nuo kurių skaičiuojamas pajamų mokestis, sudarė 45,5 proc. visos individualios veiklos pajamų apyvartos.

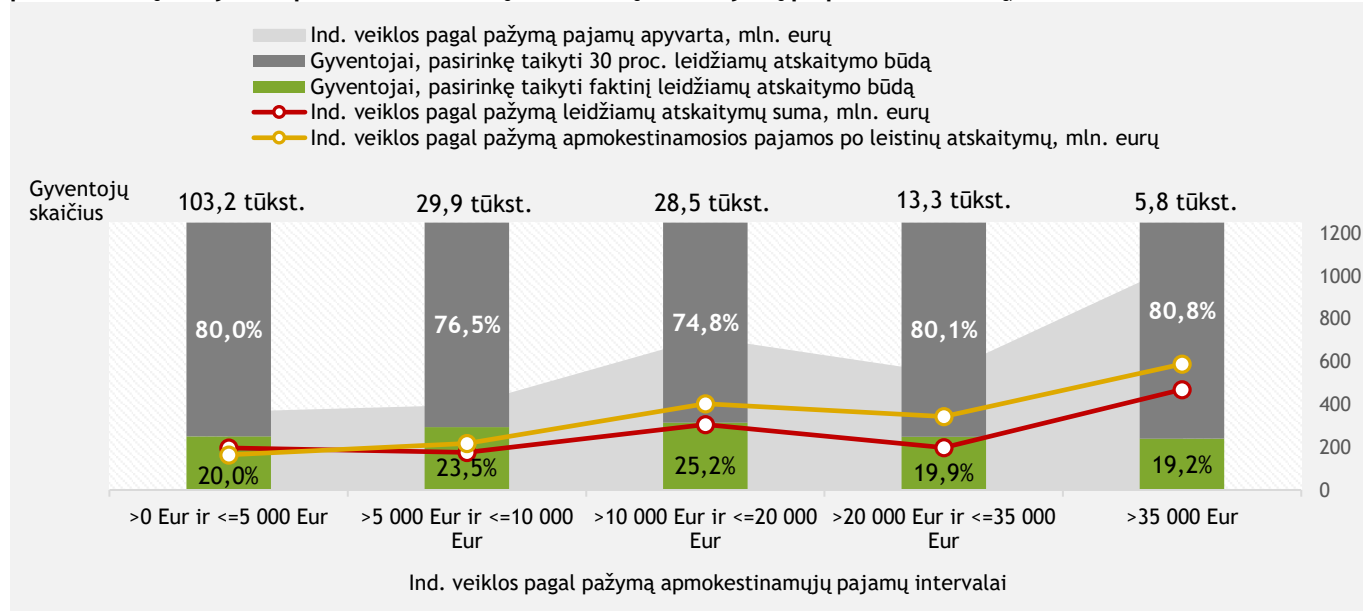
Pajamas iš individualios veiklos pagal verslo liudijimą (pajamų rūšies kodai 90, 92) 2025 m. deklaravo 96,4 tūkst. gyventojų – 1,4 proc. daugiau nei 2024 m. Iš jų 287 gyventojai deklaravo daugiau kaip 45 tūkst. eurų pajamų. 2025 m. išduotų verslo liudijimų skaičius, palyginti su 2024 m., padidėjo 3,1 proc. ir siekė 105,1 tūkst. Didžioji dalis išduotų verslo liudijimų, kaip ir praėjusiais metais, teko paslaugų veiklai – 79,6 proc. visų verslo liudijimų. Prekybos veiklai išduotų verslo liudijimų skaičius sumažėjo 4,7 proc. Šį pokytį galėjo lemti besiplečianti prekyba elektroninėje erdvėje ir dėl to mažėjanti tradicinės prekybos veiklos pagal verslo liudijimus apimtis.

2025 m. gyventojų pajamų iš individualios veiklos apyvarta sudarė 6 478,8 mln. eurų ir, palyginti su 2024 m., padidėjo 4,1 proc. Augimą daugiausia lėmė 6,4 proc. padidėjusios pajamos iš individualios veiklos pagal pažymą ir išaugusios pajamos iš veiklos pagal verslo liudijimą. Žemės ūkio veiklos pajamos sumažėjo 0,2 proc., o šias pajamas deklaravusių gyventojų skaičius per metus sumenko 6,8 proc.

2025 m. individualios veiklos pagal pažymą (93 pajamų rūšies kodas) pajamų apyvarta padidėjo 6,4 proc. ir siekė 3,2 mlrd. eurų, tačiau apmokestinamosios pajamos augo gerokai sparčiau – 12,2 proc. Svarbu tai, kad leidžiamų atskaitymų ir perkeltų nuostolių bendra suma padidėjo tik 0,9 proc. ir iš esmės išliko 2024 m. lygyje. Todėl sparčiau augusią apmokestinamųjų pajamų sumą lėmė ne tik didesnė pajamų apyvarta, bet ir santykinai mažesnė pajamų dalis, tenkanti leidžiamiems atskaitymams ir perkeliams nuostoliams. Apmokestinamųjų pajamų dalis pajamų apyvartoje padidėjo nuo 46,4 proc. iki 49,0 proc., o apskaičiuotas GPM išaugo 15,3 proc.

2025 m. didžiausia individualią veiklą pagal pažymą vykdžiusių gyventojų dalis – 57,1 proc. – deklaravo iki 5 tūkst. eurų apmokestinamųjų pajamų. Didesnes nei 35 tūkst. eurų apmokestinamąsias pajamas deklaravo tik 3,2 proc. gyventojų, tai buvo mažiausia dalis tarp vertinamų pajamų grupių. Didžioji dalis pajamas deklaravusių gyventojų (78,6 proc.) taikė 30 proc. leidžiamų atskaitymų būdą, kai išlaidas pagrindžiančių dokumentų turėti nereikia (GPM 18 straipsnio 12 d.).

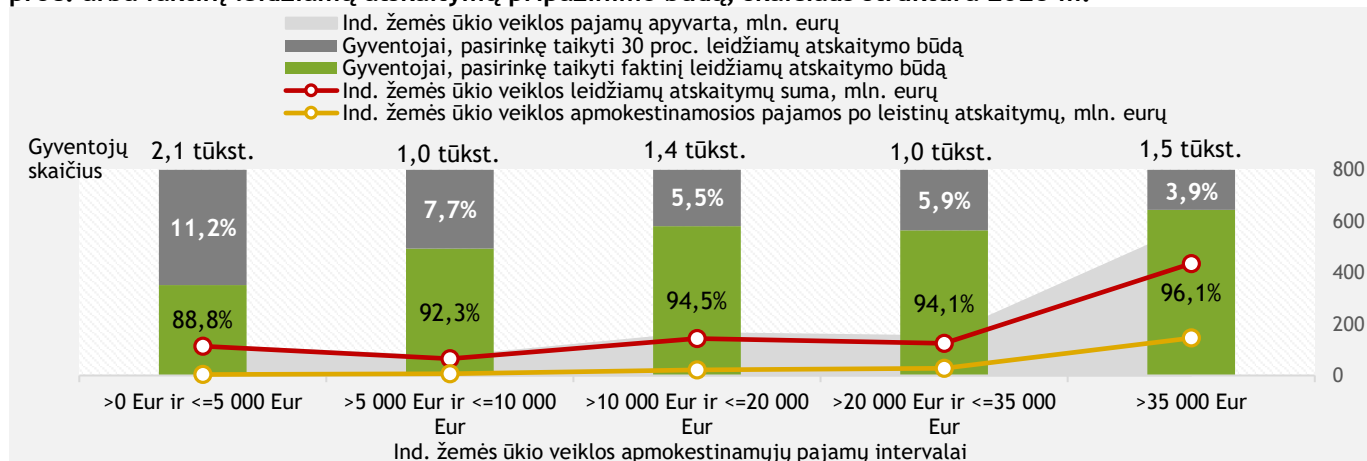
11 pav. Gyventojų, deklaravusių apmokestinamąsias pajamas iš individualios veiklos pagal pažymą* ir pasirinkusių taikyti 30 proc. arba faktinį leidžiamų atskaitymų pripažinimo būdą, skaičiaus struktūra 2025 m.

GPM311 deklaracijos duomenys. *Gyventojų deklaruotos individualios veiklos pagal pažymą (93 pajamų rūšies kodas) apmokestinamosios pajamos po leistinų atskaitymų. Individualios veiklos apmokestinamosios pajamos neviršijančios 20 000 eurų per metus, faktiškai apmokestinamos 5 proc. tarifu, o kai apmokestinamosios pajamos viršija 20 000 eurų per metus, taikomas pajamų mokesčio tarifas didėja, kol pasiekia nekintantį 15 proc. pajamų mokesčio tarifą (kai apmokestinamosios pajamos siekia 35 000 eurų per metus).

Vertinant leidžiamų atskaitymų taikymo būdą, išryškėja skirtingi gyventojų pasirinkimai pagal veiklos rūšį: individualią veiklą pagal pažymą vykdančių gyventojų dauguma (78,6 proc.) renka 30 proc. leidžiamų atskaitymų būdą, o žemės ūkio veiklos pajamas deklaruojančių gyventojų didžioji dalis (92,8 proc.) taiko faktinėmis išlaidomis pagrįstą atskaitymų būdą.

12 pav. Gyventojų, deklaravusių apmokestinamąsias pajamas iš žemės ūkio veiklos* ir pasirinkusių taikyti 30 proc. arba faktinį leidžiamų atskaitymų pripažinimo būdą, skaičiaus struktūra 2025 m.

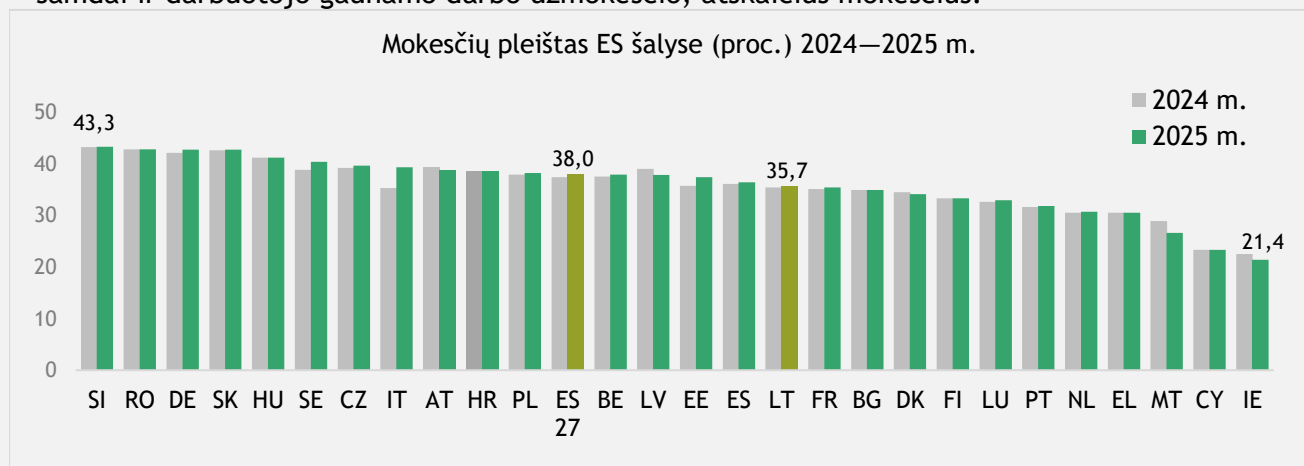

GPM311 deklaracijos duomenys. *Gyventojų deklaruotos individualios žemės ūkio veiklos (35 pajamų rūšies kodas) apmokestinamosios pajamos po leistinių atskaitymų.

2025 m. Lietuvoje mokesčių pleištas sudarė 35,7 proc. ir buvo mažiausias tarp Baltijos šalių: Latvijoje jis siekė 37,8 proc., Estijoje – 37,4 proc. Tai rodo, kad Lietuvos darbo sąnaudų ir darbuotojo gaunamo neto darbo užmokesčio skirtumas Baltijos šalių kontekste buvo mažiausias.

2025 m. Europos Sąjungos šalių mokesčių pleišto rodiklis siekė 38,0 proc. Didžiausi mokesčių pleišto rodikliai buvo Slovėnijoje (43,3 proc.) ir Rumunijoje (42,8), o mažiausiai darbo sąnaudos buvo apmokestintos Airijoje (21,4) ir Kipre (23,3 proc.).

Mokesčių pleištas – vienas iš darbo rinkos rodiklių, apibūdinantis darbo pajamų apmokestinimo lygį ir suprantamas kaip santykis tarp darbdavio patiriamų sąnaudų darbuotojo samdai ir darbuotojo gaunamo darbo užmokesčio, atskaičius mokesčius.

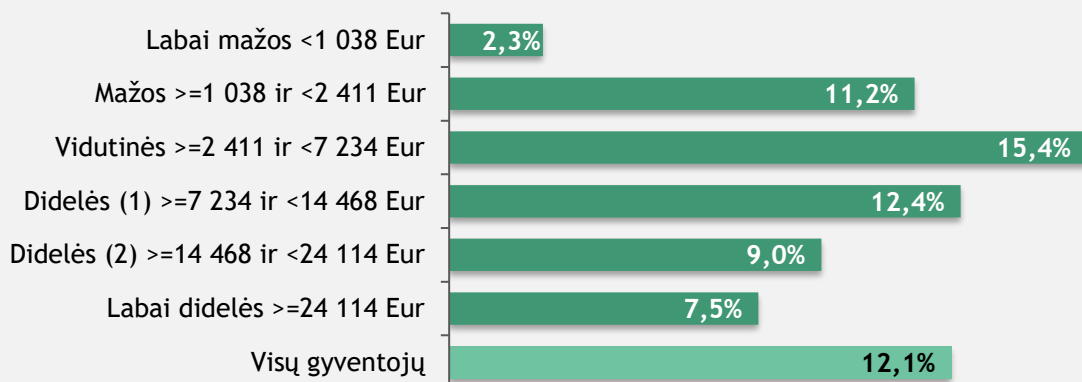

SI - Slovėnija; RO - Rumunija; DE - Vokietija; SK - Slovakija; HU - Vengrija; SE - Švedija; CZ - Čekija; IT - Italija; AT - Austrija; HR - Kroatija; PL - Lenkija; BE - Belgija; LV - Latvija; EE - Estija; ES - Ispanija; LT - Lietuva; FR - Prancūzija; BG - Bulgarija; DK - Danija; FI - Suomija; LU - Liuksemburgas; PT - Portugalija; NL - Nyderlandai; EL - Graikija; MT - Malta; CY - Kipras; IE - Airija; ES 27 - Europos sąjunga, 27 šalys (nuo 2020 m.).

EUROSTAT, duomenų atnaujinimo data 2025-05-28

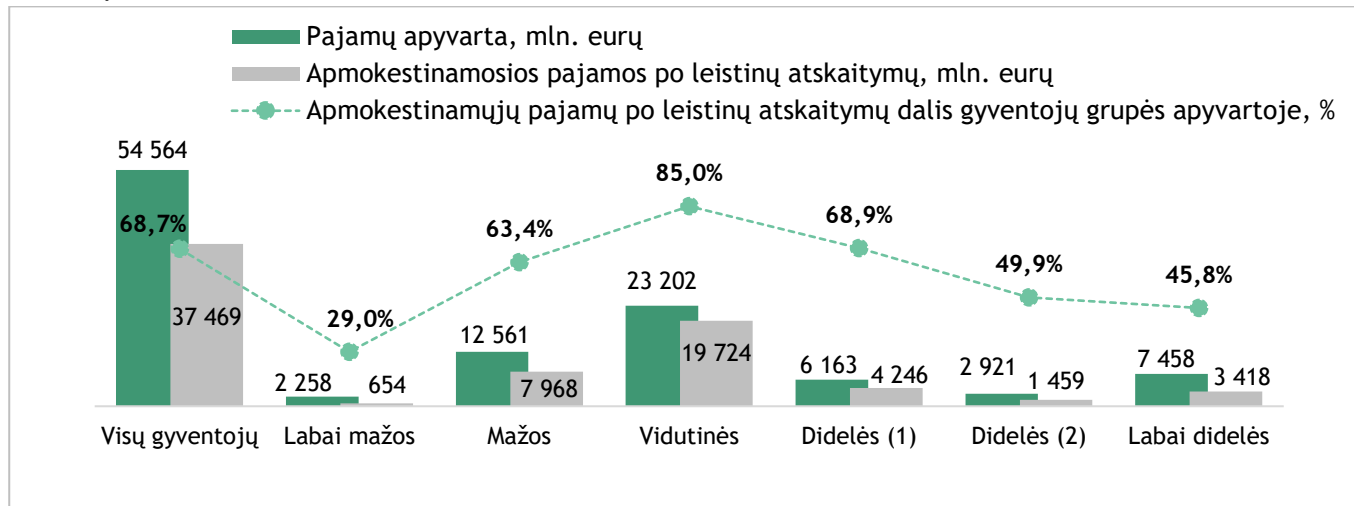
GYVENTOJŲ GRUPĖS PAGAL DEKLARUOTAS PAJAMAS

GPM ir pajamų apyvartos santykis pagal atskiras gyventojų pajamų grupes 2025 m.

2025 m. pagrindinė mokestinė našta teko vidutines pajamas gaunančių gyventojų grupei – GPM ir pajamų apyvartos santykis buvo didžiausias ir siekė 15,4 proc., palyginti su 2024 m., padidėjo 0,2 proc. punkto. Mažiausias santykis išliko labai mažas pajamas gaunančių gyventojų grupėje – 2,3 proc. Tuo tarpu labai didelės pajamas gaunančių gyventojų grupėje šis rodiklis padidėjo nuo 6,7 proc. 2024 m. iki 7,5 proc. 2025 m. Skirtingą mokestinę naštą daugiausia lemia pajamų struktūra ir GPM taikymo mechanizmas: mažų pajamų grupėje GPM naštą mažina taikomas NPD, o didesnių pajamų grupėse jai reikšmingos įtakos turi pajamų rūšių įvairovė ir joms taikomi skirtingi GPM tarifai.

13 pav. Pajamų apyvarta ir apmokestinamosios pajamos po leistinių atskaitymų pagal gyventojų pajamų grupes 2025 m.

VMI duomenų saugykla. GPM311 deklaracijos duomenys

Gyventojų pajamų apyvarta apskaičiuota pagal metinės pajamų mokesčio deklaracijos (forma GPM311) ir jos priedų duomenis apie gautas pajamas, jų pagrindu apskaičiuota gyventojų vidutinė vieno mėnesio pajamų apyvarta, pagal kurią gyventojas priskirtas prie atitinkamos pajamų grupės. Vidutinė vieno mėnesio pajamų apyvarta lyginta su 2025 m. Valstybės duomenų agentūros skelbiamu šalies VDU, padaugintu iš ekspertiniu būdu nustatyto koeficiento (2025 m. VDU sudarė 2 411,4 eurai).

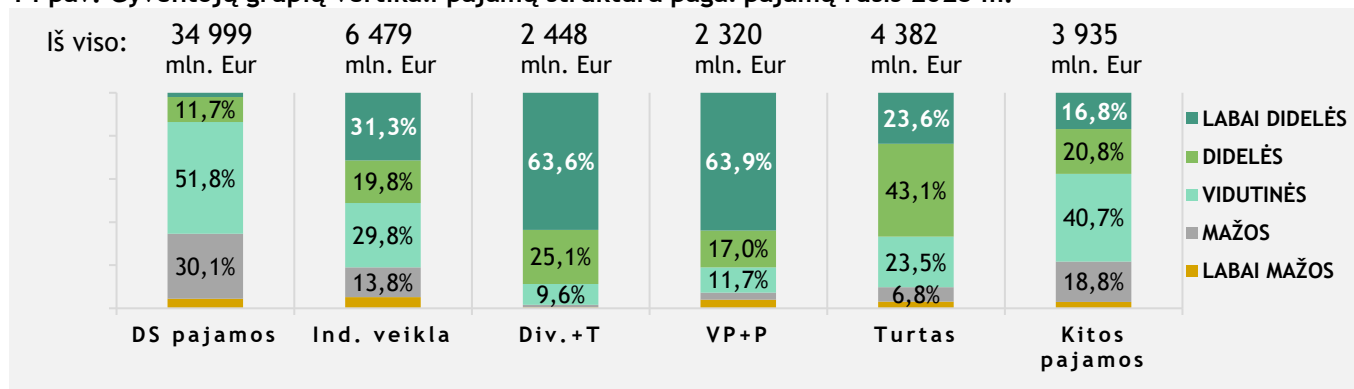
1 lentelė. Gyventojų grupės pagal pajamų grupes

Gyventojų grupė pagal pajamas	Vidutinės mėnesinės pajamų apyvartos intervalai, eurai	
Labai mažos pajamos	< MMA	< 1 038 eurai
Mažos pajamos	$\geq$ MMA ir < VDU x koef. 1	$\geq$ 1 038 eurai ir < 2 411 eurų
Vidutinės pajamos	$\geq$ VDU x koef. 1 ir < VDU x koef. 3	$\geq$ 2 411 eurų ir < 7 234 eurai
Didelės pajamos	$\geq$ VDU x koef. 3 ir < VDU x koef. 10	$\geq$ 7 234 eurai ir < 24 114 eurų
Labai didelės pajamos	$\geq$ VDU x koef. 10	$\geq$ 24 114 eurų

2025 m. didelės ir labai didelės pajamas gaunantys gyventojai deklaravo 2 141,2 mln. eurų pajamų iš dividendų – 9,3 proc. daugiau nei 2024 m. Šiai gyventojų grupei teko 88,7 proc. visų deklaruotų pajamų iš dividendų, o tai rodo, kad dividendų pajamos daugiausia koncentruotos tarp didesnes pajamas gaunančių gyventojų. Dividendai ir kitos pajamos iš paskirstytojo pelno apmokestintos taikant 15 proc. mokesčio tarifą nepriklausomai nuo pajamų dydžio.

2025 m. apskaičiuoto GPM struktūroje dominavo vidutinės pajamas gaunančių gyventojų grupė – jai teko daugiau nei pusė (54,0 proc.) viso apskaičiuoto GPM. Didelės ir labai didelės pajamas gaunančių gyventojų grupės kartu sudarė 23,9 proc., o mažos ir labai mažos pajamas gaunantiems gyventojams teko 22,1 proc. apskaičiuoto GPM.

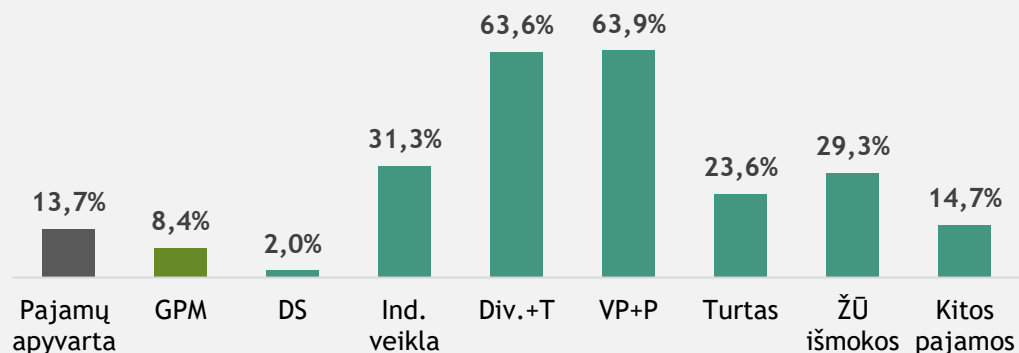
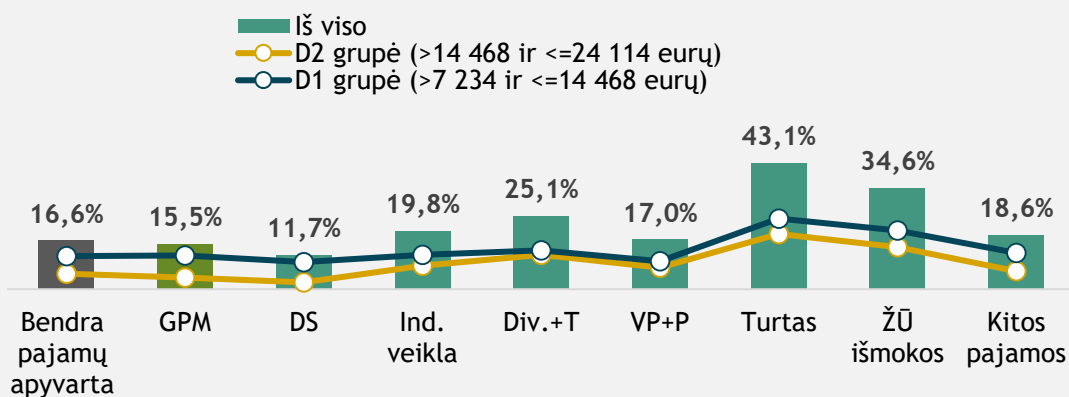
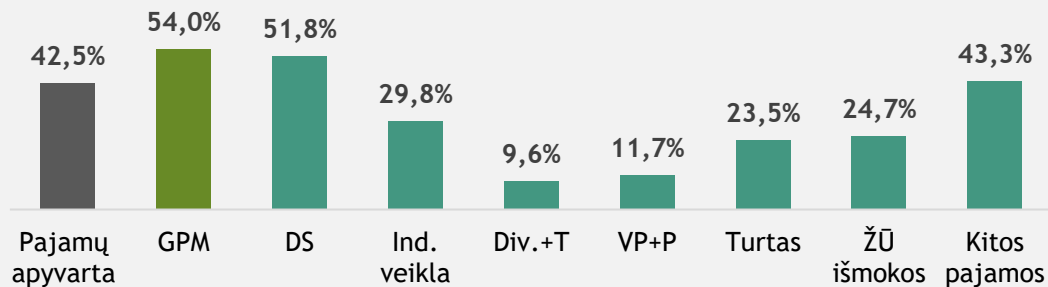
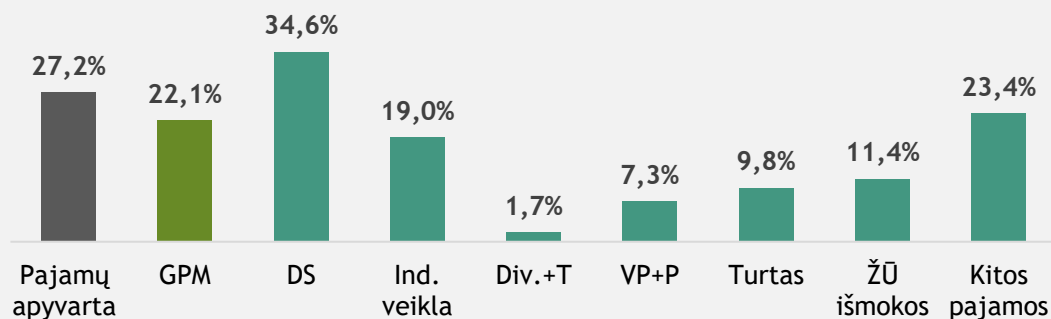
14 pav. Gyventojų grupių vertikali pajamų struktūra pagal pajamų rūšis 2025 m.

DS – su darbo santykiais susijusios pajamos; Ind. veikla – pajamos iš individualios veiklos pagal pažymą, verslo liudijimą, žemės ūkio veiklos; Div.+T – pajamų iš paskirstytojo pelno (dividendai) ir tantiemų bendra suma; VP+P – finansinių ir išvestinių finansinių priemonių perleidimo ir palūkanų bendra suma; Turtas – nekilnojamojo ir registruotino kilnojamojo turto perleidimo bei nuomos pajamos. Kitos pajamos – pensijos ir gyvybės draudimo išmokos, dovanos, tiesioginės ir kompensacinės išmokos, kitos su darbo santykiais nesusijusios pajamos.

VMI duomenų saugykla. GPM311 deklaracijos duomenys

2025 m. GYVENTOJŲ GRUPIŲ VERTIKALI PAJAMŲ STRUKTŪRA

Labai didelės
pajamas
gaunantys
gyventojaiDidelės
pajamas
gaunantys
gyventojaiVidutinės
pajamas
gaunantys
gyventojaiMažas ir labai
mažas
pajamas
gaunantys
gyventojai

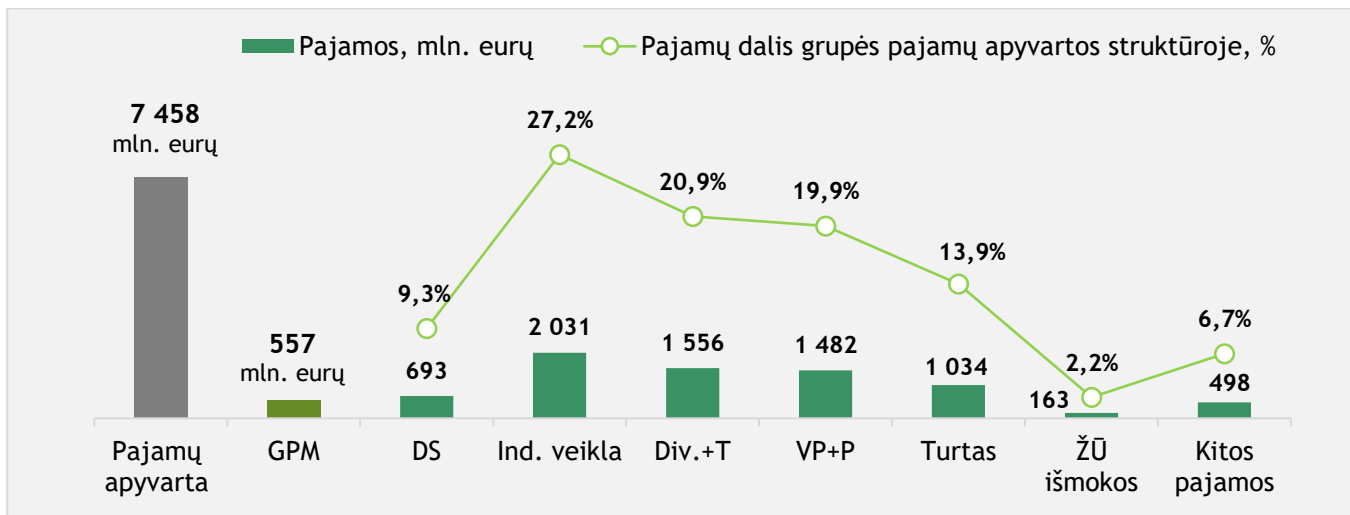
DS – su darbo santykiais susijusios pajamos; Ind. veikla – pajamos iš individualios veiklos pagal pažymą, verslo liudijimą, žemės ūkio veiklos; Div.+T – pajamų iš paskirstytojo pelno(dividendai) ir tantjemų bendra suma; VP+P – finansinių ir išvestinių finansinių priemonių perleidimo ir palūkanų bendra suma; Turtas – nekilnojamojo ir registruotino kilnojamojo turto perleidimo bei nuomos pajamos; ŽŪ išmokos – tiesioginės ir kompensacinės išmokos, išmokėtos pagal LR žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymą bei pagal kitus tokių išmokų mokėjimą reglamentuojančius teisės aktus; Kitos pajamos – pensijos ir gyvybės draudimo išmokos, dovanos, kitos su darbo santykiais nesusijusios pajamos.

VMI duomenų saugykla. GPM311 deklaracijos duomenys

2025 m. GYVENTOJŲ GRUPIŲ HORIZONTALI PAJAMŲ STRUKTŪRA

Labai didelės pajamas gaunantys gyventojai ($\geq 24\,114$ eurų)

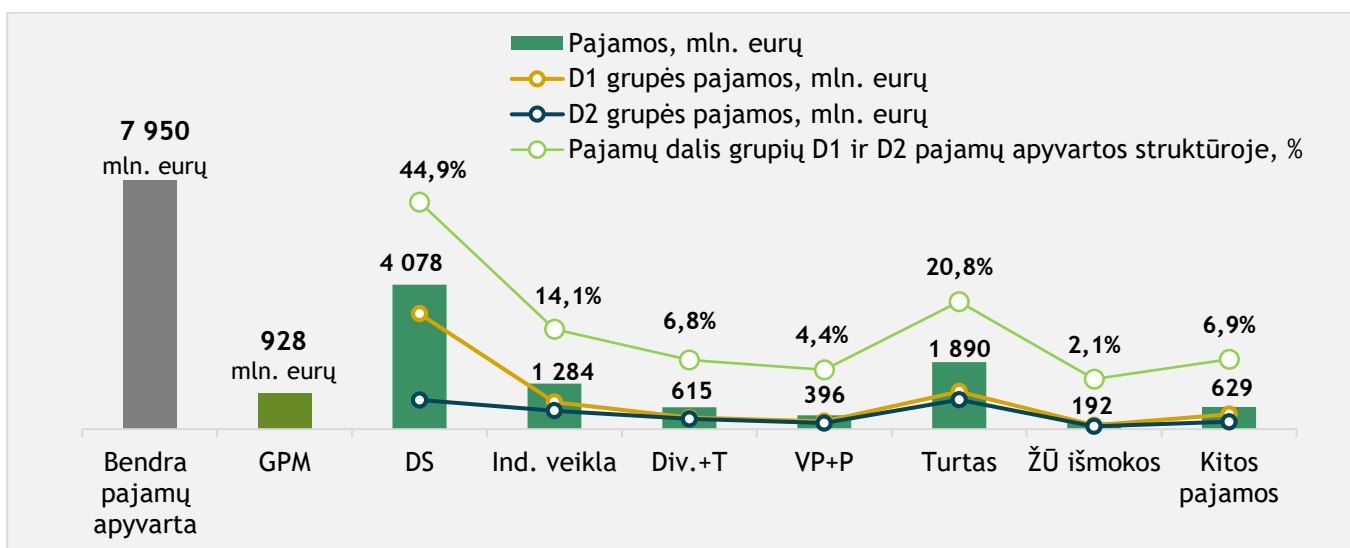
9,8 tūkst. gyventojų (0,6% visų deklaravusių gyventojų)

GPM ir pajamų apyvartos santykis 7,5%Didelės pajamas gaunantys gyventojai arba D1 grupė ($\geq 7\,234$ ir $< 14\,468$ eurai)

53,0 tūkst. gyventojų (3,2% visų deklaravusių gyventojų)

GPM ir pajamų apyvartos santykis 12,4%Didelės pajamas gaunantys gyventojai arba D2 grupė ($\geq 14\,468$ ir $< 24\,114$ eurų)

13,4 tūkst. gyventojų (0,8% visų deklaravusių gyventojų)

GPM ir pajamų apyvartos santykis 9,0%

VMI duomenų saugykla, GPM311 deklaracijos duomenys

Labai didelės pajamas gaunančių gyventojų pajamų apyvarta 2025 m. sudarė 7,5 mlrd. eurų. Didžiausią pajamų struktūros dalį sudarė individualios veiklos pajamos (27,2 proc.), pajamos iš tantjemų ir išmokų iš paskirstytojo pelno (20,9 proc.) bei palūkanų ir vertybinių popierių pajamos (19,9 proc.). Palyginti su 2024 m., bendra šios grupės pajamų apyvarta sumažėjo 4,6 proc., daugiausia dėl mažesnių palūkanų ir pajamų iš vertybinių popierių. Sparčiausiai augo pajamos iš turto – 27,4 proc., o jų didėjimą

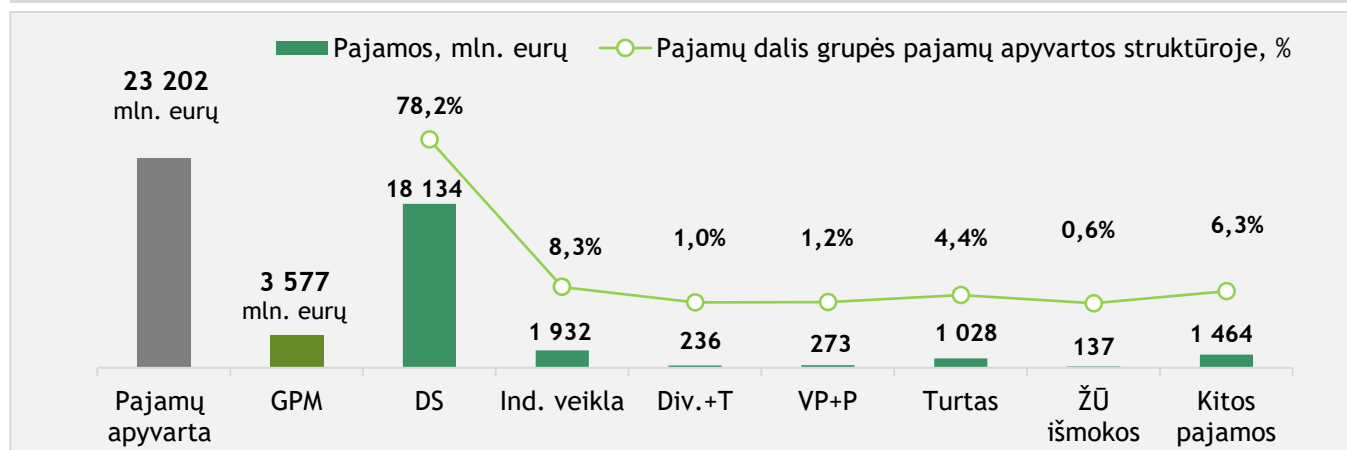
iš dalies galėjo lemti suaktyvėjusi nekilnojamojo turto rinka: Registrų centro duomenimis², 2025 m. Lietuvoje įregistruota 16,0 proc. daugiau nekilnojamojo turto pirkimo-pardavimo sandorių nei 2024 m. GPM ir pajamų apyvartos santykis šioje pajamų grupėje sudarė 7,5 proc. ir buvo vienas mažiausių tarp visų pajamų grupių; mažesnis rodiklis nustatytas tik labai mažas pajamas gaunančių gyventojų grupėje – 2,3 proc.

Dideles pajamas gaunančių gyventojų grupėje pajamų apyvarta sudarė 9,1 mlrd. eurų ir, palyginti su 2024 m., padidėjo 10,7 proc. Pagrindiniu šios grupės pajamų šaltiniu išliko su darbo santykiais susijusios pajamos, sudariusios 44,9 proc. visos pajamų apyvartos. Kaip ir labai dideles pajamas gaunančių asmenų grupėje, išsiskyrė turto pajamos – jų apyvarta padidėjo 29,2 proc., o dalis bendroje struktūroje išaugo nuo 17,8 proc. iki 20,8 proc. Taip pat 20,5 proc. padidėjo kitų pajamų, įskaitant dovanas, pensijų ir gyvybės draudimo išmokas bei kitas su darbo santykiais nesusijusias pajamas, apyvarta. Priešinga tendencija stebėta vertybinių popierių pajamų grupėje – jos sumažėjo 9,7 proc. Viena iš galimų šio pokyčio priežasčių – nuo 2025 m. įsigaliojės IS režimas, kuris galėjo paskatinti dalį gyventojų investavimo pajamas deklaruoti pagal naują apmokestinimo tvarką.

Vidutines pajamas gaunantys gyventojai ($\geq 2\,411$ ir $< 7\,234$ eurai)

526,6 tūkst. gyventojų (32,2% visų deklaravusių gyventojų)

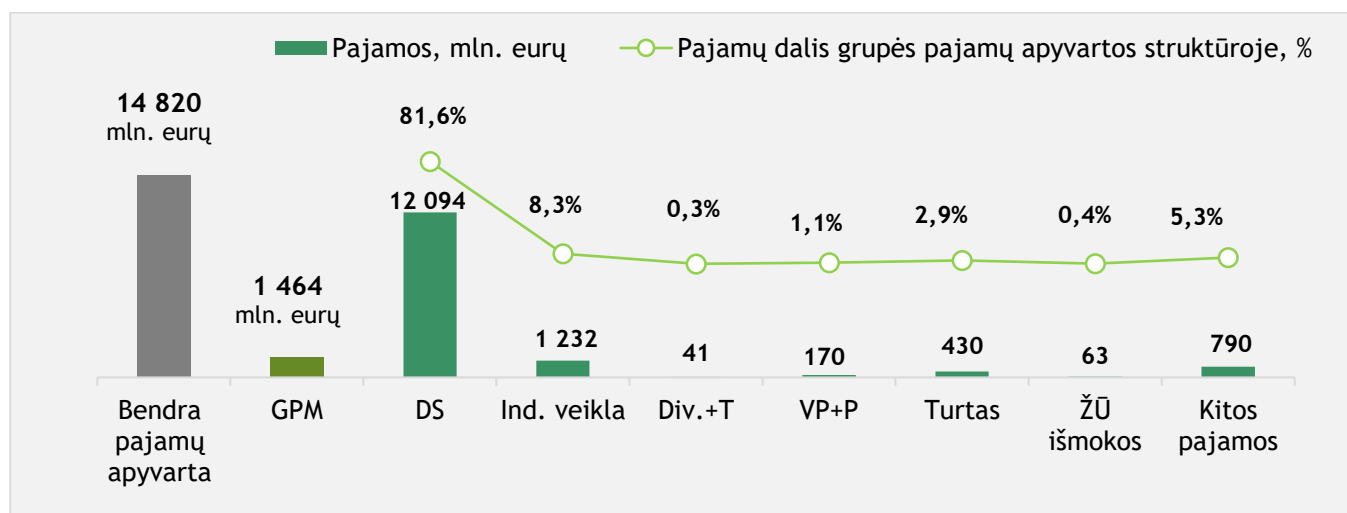
GPM ir pajamų apyvartos santykis 15,4%

Mažas ($\geq 1\,038$ ir $< 2\,411$ eurai) ir labai mažas ($< 1\,038$ eurai) pajamas gaunantys gyventojai

1 030,1 tūkst. gyventojų (63,1% visų deklaravusių gyventojų)

GPM ir pajamų apyvartos santykis 9,9%

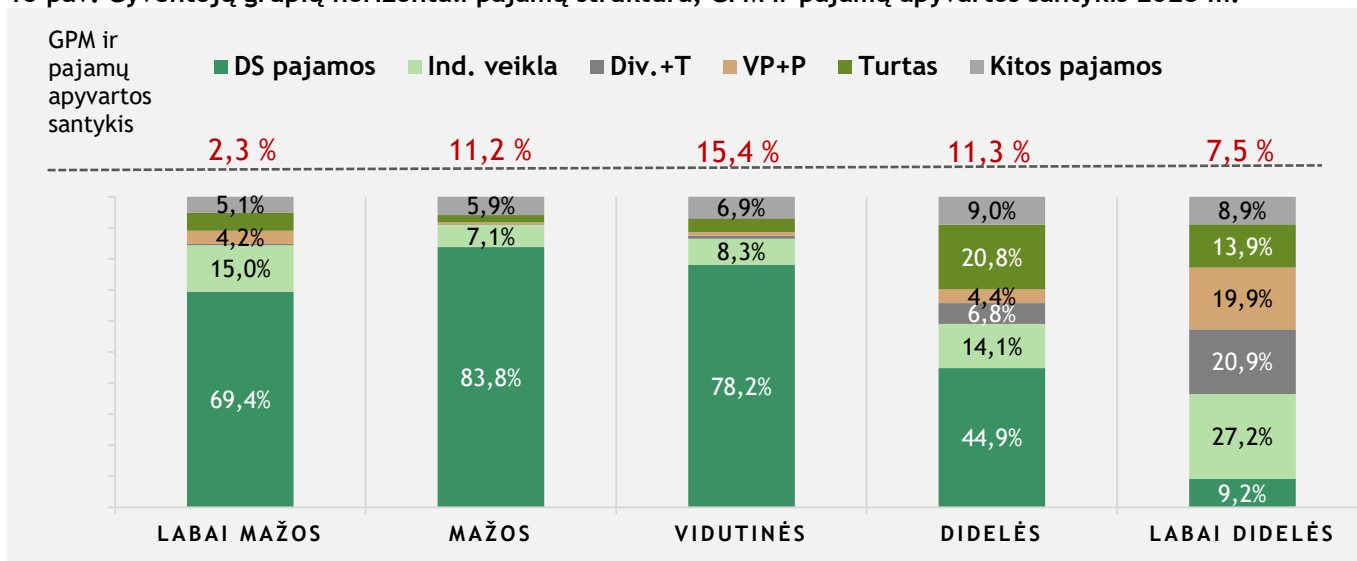

VMI duomenų saugykla. GPM311 deklaracijos duomenys

² <https://www.registrucentras.lt/atviri-duomenys-ir-statistika/nekilnojamojo-turto-registro-duomenys>

Pateiktų duomenų analizė rodo, kad vidutines, mažas ir labai mažas pajamas gaunančių gyventojų pajamų struktūroje vyrauja su darbo santykiais susijusios pajamos, todėl šių grupių pajamos yra labiau priklausomos nuo darbo užmokesčio nei didesnes pajamas gaunančių gyventojų. 2025 m. su darbo santykiais susijusios pajamos vidutines pajamas gaunančių gyventojų grupėje sudarė 78,2 proc. pajamų apyvartos, mažas ir labai mažas pajamas gaunančių gyventojų grupėse – atitinkamai 81,6 proc. ir 69,4 proc. Tuo tarpu pajamos iš vertybinių popierių, palūkanų, tantjemų ir turto šiose grupėse sudarė santykinai nedidelę pajamų dalį, o tai gali būti siejama su mažesnėmis galimybėmis kaupti finansinį ir kitą investicinį turtą bei gauti pajamas iš kapitalo. Vidutines pajamas gaunančių gyventojų pajamų apyvarta 2025 m. padidėjo 7,7 proc. ir sudarė 23,2 mlrd. eurų, tačiau jos struktūra, palyginti su 2024 m., iš esmės nepakito. GPM ir pajamų apyvartos santykis šioje grupėje siekė 15,4 proc. ir buvo didžiausias tarp visų pajamų grupių.

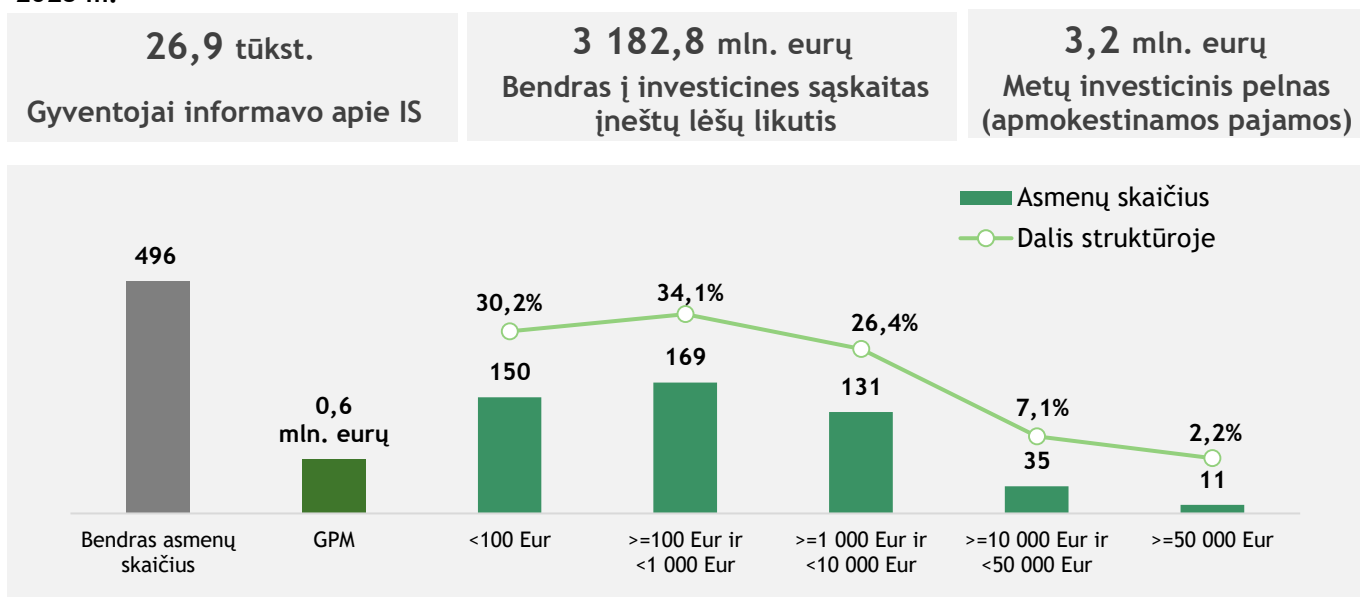
15 pav. Gyventojų grupių horizontali pajamų struktūra, GPM ir pajamų apyvartos santykis 2025 m.

DS – su darbo santykiais susijusios pajamos; Ind. veikla – pajamos iš individualios veiklos pagal pažymą, verslo liudijimą, žemės ūkio veiklos; Div.+T – pajamų iš paskirstytojo pelno (dividendai) ir tantjemų bendra suma; VP+P – finansinių ir išvestinių finansinių priemonių perleidimo ir palūkanų bendra suma; Turtas – nekilnojamojo ir registruotino kilnojamojo turto perleidimo bei nuomos pajamos; Kitos pajamos – pensijos ir gyvybės draudimo išmokos, dovanos, tiesioginės ir kompensacinės išmokos, kitos su darbo santykiais nesusijusios pajamos. VMI duomenų saugykla. GPM311 deklaracijos duomenys

2025 m. sausio 1 d. įsigaliojus IS mokestiniam režimui, apie turimą IS metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje informavo 26,9 tūkst. gyventojų. Pirmaisiais IS režimo taikymo metais apmokestinamąjį investicinį pelną deklaravo tik 496 arba 1,8 proc. gyventojų. Jų deklaruotas investicinis pelnas sudarė 3,2 mln. eurų, nuo kurio apskaičiuotas 0,6 mln. eurų GPM. Investicinio pelno pasiskirstymas rodo, kad pagal gyventojų skaičių IS režime dominuoja smulkesni investuotojai – didžiausia dalis gyventojų (34,1 proc.) deklaravo nuo 100 iki 1 000 eurų investicinio pelno, o 30,2 proc. – iki 100 eurų. Nors dauguma gyventojų deklaravo nedidelį investicinį pelną, didelė jo dalis teko keliems didžiausią grąžą gavusiems gyventojams. Daugiau kaip 50 tūkst. eurų pelno deklaravo 11 gyventojų, iš jų 5 gyventojų investicinis pelnas viršijo 100 tūkst. eurų ir sudarė net 48,4 proc. viso per IS deklaruoto apmokestinamojo investicinio pelno. Pirmaisiais IS režimo taikymo metais pagal gyventojų skaičių vyravo smulkūs investuotojai.

16 pav. Gyventojų, deklaravusių apmokestinamąjį investicinį pelną, pasiskirstymas pagal pajamų intervalus 2025 m.

VMI duomenų saugykla. GPM311 deklaracijos duomenys

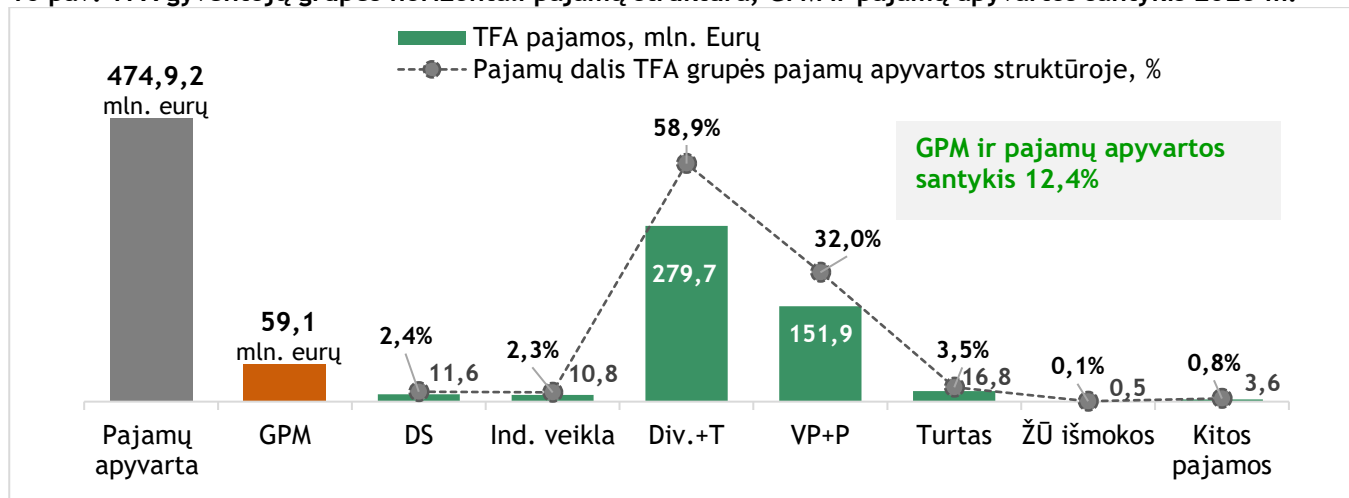
Didelės vertės turtu disponuojantys fiziniai asmenys (TFA) – tai gyventojai, atrinkti ir įtraukti pagal TFA sąrašą, patvirtintą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2025-02-27 įsakymu Nr. V-87 „Dėl Didelės vertės turtu disponuojančių fizinių asmenų sąrašo patvirtinimo“.

2025 m. TFA gyventojų grupę sudarė 139 asmenys, iš kurių pajamas deklaravo 125 gyventojai – 7,8 proc. daugiau nei 2024 m. (116 gyventojų). TFA gyventojų pajamų struktūroje kaip ir ankstesniais metais dominuoja išmokos iš pelno (dividendai) – 2025 m. jos sudarė 58,6 proc. visos deklaruotų pajamų apyvartos ir, palyginti su 2024 m., jų apyvarta padidėjo 11,9 proc. Antroje vietoje išliko pajamos iš vertybinių popierių perleidimo, tačiau jų apyvarta sumažėjo 31,4 proc., todėl šių pajamų dalis struktūroje sumažėjo nuo 36,3 proc. iki 25,7 proc. Kartu didėjo pajamos iš palūkanų (12,1 proc.), turto perleidimo (15,2 proc.) ir individualios veiklos (25,8 proc.), tačiau jų dalis bendroje struktūroje išliko santykinai nedidelė. Išsiskyrė pensijų ir gyvybės draudimo išmokų augimas, tačiau dėl labai mažos jų apimties reikšmingos įtakos bendrai struktūrai neturėjo. Bendra TFA gyventojų deklaruotų pajamų apyvarta sumažėjo 3,0 proc. – iki 474,9 mln. eurų, nepaisant to, kad pajamas deklaravusių asmenų skaičius padidėjo 7,8 proc. Tai rodo, kad bendrą apyvartą mažėjimą daugiausia lėmė sumažėjusios pajamos iš vertybinių popierių perleidimo.

2025 m. apie IS informavo 65 TFA grupės gyventojai – 52,0 proc. visų TFA grupei priskirtų ir pajamų mokesčio deklaracijas pateikusių gyventojų. Į IS įneštų lėšų likutis sudarė 490,7 mln. eurų, o lėšas iš IS išmokėjo 39 TFA grupės gyventojai. Apmokestinamųjų pajamų iš IS 2025 m. nedeklaravo nė vienas iš jų, nes išmokėtų lėšų suma neviršijo iki išmokėjimo dienos investicinėje sąskaitoje buvusio įnašo likučio. Pagal GPMĮ 12¹ straipsnio nuostatas, pajamų mokestis apskaičiuojamas tik tuo atveju, kai išmokėtos lėšos viršija IS iki išmokėjimo buvusį įnašo likutį.

Tai rodo gana aktyvų naujojo mokestinio režimo pasirinkimą TFA grupėje – daugiau kaip pusė pajamas deklaravusių grupės gyventojų pasirinko IS režimą, tačiau pirmaisiais jo taikymo metais mokestinė prievolė dėl lėšų išmokėjimo šiai grupei neatsirado.

16 pav. TFA gyventojų grupės horizontali pajamų struktūra, GPM ir pajamų apyvartos santykis 2025 m.

VMI duomenų saugykla, GPM311 deklaracijos duomenys

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO STRUKTŪRA, PASKIRSTYMAS Į BIUDŽETUS

2025 m. gruodžio 31 d. GPM nepriemokos suma buvo 73,3 mln. eurų, tai sudarė 1,0 proc. visų į nacionalinį biudžetą gautų GPM pajamų. Palyginti su 2024 m., GPM nepriemokos suma padidėjo 25,5 proc. Šiam augimui galėjo turėti įtakos reikšmingai – apie 40 tūkst. – išaugęs FA, kuriems po metinės pajamų deklaracijos pateikimo atsirado prievolė mokėti GPM, skaičius. Didžiąją nepriemokos dalį sudarė FA GPM nepriemoka – 56,6 mln. eurų, JA nepriemoka siekė 16,7 mln. eurų. FA GPM nepriemokoje didžiausią dalį sudarė pagal metines pajamų deklaracijas susidariusios GPM prievolės – 38,9 mln. eurų, iš jų 7,3 mln. eurų teko VMI suformuotoms pakaitinėms deklaracijoms, dar 17,6 mln. eurų – pagal aktus nustatytoms prievolėms.

2 lentelė. GPM struktūra 2024–2025 m., tūkst. eurų

Rodiklio pavadinimas	2024 m.	2025 m.	2025 m. ir 2024 m. palyginimas		2025 m. struktūra, %
			±	%	
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS (GPM), IŠ VISO (neatskaičius grąžinimų, pervedimų ir įmokų į PSDF)	6 722 334	7 528 674	806 340	112,5%	100,0%
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS:	6 309 211	7 073 449	764 238	112,1%	94,0%
nuo pajamų, susijusių su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, priskiriamų prie gyventojo A klasės pajamų	5 679 415	6 300 237	620 822	110,9%	83,7%
nuo su darbo santykiais nesusijusių pajamų, priskiriamų prie gyventojo A klasės pajamų	550 069	615 698	65 629	111,9%	8,2%
nuo pajamų, susijusių su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, priskiriamų prie nenuolatinio Lietuvos gyventojo B klasės pajamų	173	- 79	- 252		
nuo su darbo santykiais nesusijusių pajamų, priskiriamų prie nenuolatinio Lietuvos gyventojo B klasės pajamų	2 235	2 155	- 80	96,4%	
nuo gyventojo B klasės pajamų ir nuo metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje priskaičiuotų pajamų	59 589	137 136	77 547	230,1%	1,8%
už verslo liudijimą	17 730	18 301	571	103,2%	0,2%
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO GRĄŽINIMAI (numatyti GPM įstatymo 21 str., 34 str. 3 d. ir 4 d.)	413 123	455 225	42 102	110,2%	6,0%

Mokesčių apskaitos departamento duomenys

3 lentelė. GPM grąžinimai 2024–2025 m., tūkst. eurų

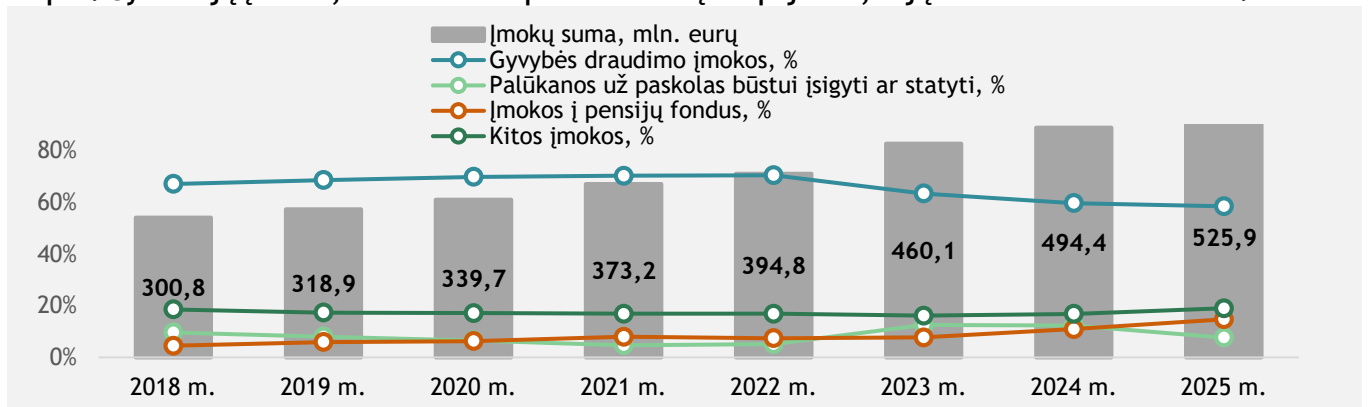
Rodiklio pavadinimas	2024 m.	2025 m.	2025 m. ir 2024 m. palyginimas	
			±	%
GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO GRĄŽINIMAI IŠ VISO:	413 123	455 225	42 102	110,2%
pervesta Lietuvos apmokestinamiesiems vienetais iki 1,2 proc. GPM (pagal GPMĮ 34 str. 3 dalį)*	32 682	34 277	1 595	104,9%
pervesta politinėms partijoms 0,6 proc. GPM (pagal GPMĮ 34 str. 4 dalį)*	2 137	2 585	448	121,0%
grąžinta gyventojams (pagal GPMĮ 21 str.)	378 304	418 363	40 059	110,6%

Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus suvestinės apyskaitos formos 1-VP 2 priedo duomenys

2025 m. bendra apmokestinamąsias pajamas mažinančių išlaidų suma sudarė 527,1 mln. eurų (6,6 proc. daugiau nei 2024 m.), o gyventojų, patyrusių apmokestinamąsias pajamas mažinančias išlaidas, skaičius pasiekė 498,7 tūkst. (0,9 proc. daugiau nei 2024 m.). Išlaidų struktūroje didžiausią dalį (58,4 proc.) sudarė gyvybės draudimo išlaidos. Jų suma per metus padidėjo 4,3 proc., nors įmokas deklaravusių gyventojų skaičius sumažėjo 2,3 proc.

Įmokų į papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondus suma per metus išaugo 42,9 proc. – nuo 54,3 mln. eurų iki 77,6 mln. eurų, o įmokas mokėjusių gyventojų skaičius padidėjo 9,2 proc., iki 132,0 tūkst. Spartesnis įmokų sumos nei kaupiančiųjų skaičiaus augimas rodo, kad reikšmingą įtaką turėjo didesnės vienam gyventojui tenkančios įmokos. Augimą galėjo skatinti aktyvesnis kaupimas ir siekis pasinaudoti GPM lengvata – susigrąžinti GPM dalį nuo didesnių metinių įmokų.

17 pav. Gyventojų įmokos, mažinančios apmokestinamąsias pajamas, ir jų struktūra 2018–2025 m.

Mokestinių prievolių departamento duomenys

APIBENDRINIMAI IR IŽVALGOS

Darbo rinka ir darbo užmokestis. 2025 m. darbo rinka išliko stabili, nors darbo jėgos pasiūlą ribojo nepalankios demografinės tendencijos ir lėtėję migracijos procesai. Užimtųjų skaičius iš esmės nepakito, tačiau augantis laisvų darbo vietų skaičius rodo, kad darbdavių paklausa darbuotojams išliko didesnė nei turima darbo jėgos pasiūla. Vertinant darbo jėgos aktyvumą pagal amžiaus grupes, didžiausi pokyčiai fiksuoti tarp jaunimo ir vyresnio amžiaus gyventojų – mažėjo 15-24 metų bei 65 metų ir vyresnių gyventojų aktyvumas darbo rinkoje, o pagrindinės 25-54 metų amžiaus grupės darbo jėgos rodikliai išliko stabilūs.

Gyventojų pajamų struktūra. Gyventojų pajamų struktūroje ir toliau dominuoja darbo pajamos (66,7 proc.), sudariusios beveik du trečdalius visos 2025 m. pajamų apyvartos. Palyginti su 2024 m., pajamų struktūra iš esmės nepakito.

Investicinės ir kapitalo pajamos. 2025 m. investicinių ir kapitalo pajamų, apimančių dividendus, finansinių priemonių pardavimo pajamas bei palūkanas iš obligacijų, tarpusavio skolinimo ir sutelktinio finansavimo, apyvarta toliau augo. Didžiausią šių pajamų dalį sudarė dividendai, o antrą pagal dydį kategoriją – finansinių priemonių pardavimo pajamos. Nuo 2025 m. įsigaliojęs IS mokestinis režimas papildė gyventojų pajamų struktūrą iš IS išimtomis lėšomis, kurios pirmaisiais režimo taikymo metais sudarė 0,9 proc. bendros gyventojų pajamų apyvartos. Investicinės ir kapitalo pajamos koncentravosi tarp dideles ir labai dideles pajamas gaunančių gyventojų.

Gyventojų pajamų apmokestinimas. 2025 m. išliko ryškūs mokestinės naštos skirtumai tarp skirtingų pajamų grupių:

- **Vidutinės pajamas gaunanti grupė** (526,6 tūkst.) patyrė didžiausią mokestinę naštą – jų GPM ir pajamų apyvartos santykis siekė 15,4 proc. (2024 m. – 15,2 proc.). Šioje grupėje didžiausią pajamų dalį sudarė su darbo santykiais susijusios pajamos (51,8 proc.), o apskaičiuotas GPM – 54,0 proc. viso gyventojų apskaičiuoto GPM.
- **Labai didelės pajamas gaunančių gyventojų grupėje** (9,8 tūkst.) GPM ir pajamų apyvartos santykis 2025 m. padidėjo iki 7,5 proc. – tai didžiausias rodiklis per pastaruosius penkerius metus, tačiau jis ir toliau išliko vienas mažiausių tarp pajamų grupių. Santykinai mažą mokestinę naštą lemia šios grupės pajamų struktūra, kurioje reikšmingą dalį sudaro kapitalo ir kitos ne su darbo santykiais susijusios pajamos, o darbo pajamos tesudarė 2,0 proc. visų grupės pajamų. Nors šiai grupei tenka reikšminga pajamų apyvartos dalis, jos apskaičiuotas GPM sudarė 8,4 proc. viso gyventojų apskaičiuoto GPM.
- **Mažas ir labai mažas pajamas gaunanti grupė** (1 030,1 tūkst.) sudarė 63,1 proc. visų deklaravusių pajamas gyventojų, tačiau jų pajamų apyvarta siekė tik 27,2 proc. bendros deklaruotos pajamų apyvartos. Šių grupių pajamų struktūroje vyrauja su darbo santykiais susijusios pajamos, todėl jų finansinė padėtis yra labiau priklausoma nuo darbo užmokesčio, o pajamos iš kapitalo bei investicijų sudaro gerokai mažesnę reikšmę nei didesnes pajamas gaunančių gyventojų grupėse. GPM ir pajamų apyvartos santykis siekė 9,9 proc., o apskaičiuotas GPM sudarė 22,1 proc. viso apskaičiuoto GPM. Santykinai mažesnei mokestinei naštai reikšmingą įtaką turi mažesnių pajamų apmokestinimo mechanizmas, įskaitant taikomą NPD.

Pajamų nelygybė. Atlikta gyventojų pajamų analizė rodo išliekančius skirtumus tarp skirtingas pajamas gaunančių gyventojų grupių. Didžiausia santykinė GPM našta teko vidutinės pajamas gaunantiems gyventojams, o didesnes pajamas gaunančių asmenų pajamų struktūroje reikšmingą dalį sudarė kapitalo ir kitos ne su darbo santykiais susijusios pajamos, kurioms taikomas apmokestinimas lėmė mažesnę GPM ir pajamų apyvartos santykį. Šias tendencijas papildė ir EUROSTAT duomenys – 2025 m. jaunesnių nei 65 metų gyventojų pajamų kvintilių santykis S80/S20 Lietuvoje siekė 6,9, kai ES vidurkis buvo apie 4,7. Pastaraisiais metais šis rodiklis nuosekliai didėjo – nuo 6,3 2022 m. iki 6,5 2023 m., 6,7 2024 m. ir 6,9 2025 m., rodydamas didėjantį pajamų atotrūkį tarp didžiausias ir mažiausias pajamas gaunančių gyventojų grupių. Tai reiškia, kad didžiausias disponuojamasis pajamas gaunančių 20 proc. Lietuvos gyventojų pajamos buvo beveik septynis kartus didesnės nei mažiausias pajamas gaunančių 20

proc. gyventojų. Pagal šį rodiklį Lietuva išliko viena iš valstybių, kuriose pajamų nelygybė yra didžiausia ES, o tai rodo reikšmingą pajamų atotrūkį tarp skirtingų gyventojų grupių.

TRUMPINIŲ SĄRAŠAS

EBPO – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija

ES – Europos Sąjunga

EUROSTAT – Europos Sąjungos statistikos tarnyba

EVRK – Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus

FA – fizinis asmuo

GPM – gyventojų pajamų mokestis

GPMĮ – Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas

IS – investicinės sąskaitos mokestinis režimas

JA – juridinis asmuo

LR – Lietuvos Respublika

MAĮ – Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas

MMA – minimalioji mėnesinė alga

MMR – Mokesčių mokėtojų registras

NB – nacionalinis biudžetas

NPD – neapmokestinamųjų pajamų dydis

PMK – pajamų mokesčio kreditas

PVM – pridėtinės vertės mokestis

SB – savivaldybių biudžetas

TFA – didelės vertės turtu disponuojantys fiziniai asmenys

Užimtumo tarnyba – Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

VB – valstybės biudžetas

VDU – vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis

VMI prie FM – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos

VSDFFV – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

PAAIŠKINIMAI, NUORODOS Į ŠALTINIUS

Pajamų apyvarta – visos per mokestinį laikotarpį gyventojų Lietuvoje ir užsienyje gautos apmokestinamosios ir neapmokestinamosios pajamos ir / arba išmokos iki leistinų atskaitymų (įskaitant ir pritaikytus neapmokestinamuosius dydžius) bei mokesčių išskaičiavimo.

GPM ir pajamų apyvartos santykis – tai procentinis dydis, nusakantis pajamų apmokestinimo lygį ir apskaičiuojamas kaip bendros išskaičiuoto ir / arba sumokėto gyventojų pajamų mokesčio sumos santykis su pajamų apyvarta.

Apmokestinamosios pajamos po leistinų atskaitymų – pajamų, kurios apmokestinamos pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymu nustatytą tvarką, bendra suma po to, kai iš pajamų buvo atskaityti teisės aktuose numatyti leistini atskaitymai – išlaidos, susijusios su pajamų gavimu, nustatyti neapmokestinami pajamų dydžiai, t. y. pajamos, nuo kurių apskaičiuojamas gyventojų pajamų mokestis.

Neapmokestinamosios pajamos – pajamos, kurios pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymu nustatytą tvarką neapmokestinamos arba joms taikomas 0 proc. mokesčio tarifas, arba pajamos iki Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymu nustatytos ribos, nuo kurios mokestis pradedamas apskaičiuoti.

Pajamų pokytis (pajamų dinamika) apskaičiuojamas kaip atitinkamų ir ankstesnių kalendorinių metų pajamų apyvartos santykis.

Mokesčių mokėtojas suprantamas taip, kaip jis apibrėžiamas MAĮ 2 str. 17 d. Mokesčių mokėtojų paskirstymas pagal ekonominės veiklos rūšis atitinka Valstybės duomenų agentūros patvirtinto EVRK klasifikaciją. Su mokesčių mokėtojais susijusi informacija remiasi MMR ir VMI prie FM informacinėje sistemoje sukauptais duomenimis. Mokesčių mokėtojų pajamos skirstomos pagal pajamų rūšis, vadovaujantis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2026 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. VA-24 patvirtintų metinės gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos GPM312 formos, jos priedų GPM312L, GPM312U formų užpildymo ir pateikimo taisyklių 2 priede pateikta klasifikacija.

Ekonominė veikla – veikla, kurią vykdant siekiama gauti bet kokių pajamų, neatsižvelgiant į tai, ar ją vykdant siekiama gauti pelno arba kitos ekonominės naudos.

Ekonominės veiklos rūšis – ūkio subjekto vykdoma ekonominė veikla, kurios klasifikavimas nustatytas Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje (EVRK). Nuo 2025 m. taikoma atnaujinta EVRK 2.1 redakcija, patvirtinta Valstybės duomenų agentūros prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2024 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. DĮ-266.

GPM administravimo analizės ataskaitoje ir jos prieduose (toliau – Ataskaita) statistiniai duomenys apie gyventojų pajamas, juridinių vienetų išmokas, apskaičiuotą GPM pateikti pagal ekonomines veiklas, pajamų rūšis ir kitais pjūviais. Ataskaitoje pateikiama informacija parengta pagal 2026 m. rugpjūčio mėn. surinktus duomenis. Analizei naudojami VMI prie FM informacinių sistemų, VSDFV, Valstybės duomenų agentūros, Užimtumo tarnybos, EUROSTAT ir kitų šaltinių duomenys.

ES valstybių narių klasifikacija pagal MMA grupes EUROSTAT internetinėje svetainėje https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Minimum_wage_statistics

EUROSTAT mokesčio pleišto rodikliai EUROSTAT internetinėje svetainėje https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/earn_nt_taxwedge/default/table?lang=en

EUROSTAT. Pajamų pasiskirstymo nelygybė pagal pajamų kvintilių santykį S80/S20 (EU-SILC ir ECHP tyrimai). EUROSTAT internetinėje svetainėje https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_pns4/default/table?lang=en